Proletari din toate țările, uniți-vă !

Tribuna școlii

Revistă editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul VI (XXVII) Nr. 173 (1259)

Sîmbătă 6 noiembrie 1976

8 pagini — 1 leu

„Activitatea politică și cultural-educativă trebuie să fie străbătută de un puternic suflu revoluționar, să cultive spiritul nou, socialist în gîndirea și comportarea oamenilor, să promoveze în întreaga viață socială principiile eticii și echității socialiste, să contribuie la unirea eforturilor oamenilor muncii pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor economice și sociale ; cei ce lucrează în acest domeniu trebuie să militeze neobosit pentru ca ideile nobile ale partidului, concepția sa umanistă, revoluționară să devină o uriașă forță materială, dinamizatoare în transformarea societății noastre, în înaintarea ei pe calea socialismului și comunismului."

(Din Programul de măsuri în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-aducative)

2 — 3 noiembrie 1976

Programul înfloririi continue a patriei socialiste

La acest început de noiembrie, Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român, desfășurată sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, a adoptat hotărîri de cea mai mare însemnătate pentru dezvoltarea în continuare, în ritm înalt, economică și socială a patriei noastre și, pe această bază, ridicarea neîntreruptă a bunăstării materiale și spirituale a vieții noastre socialiste.

Realizările deosebite din domeniul industriei și din celelalte ramuri ale economiei naționale și obținerea celei mai mari producții agricole din istoria țării noastre, rezultatele remarcabile și întreaga activitate a poporului nostru, din acest an cu care am început cincinalul 1976—1980, „demonstrează — așa cum a arătat în expunerea la Plenară, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului — justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică just, creator adevărurile generale la condițiile concrete din țara noastră, călăuzindu-se neabătut în activitatea sa de concepția revoluționară a materialismului dialectic și istoric, de principiile socialismului științific".

În cadrul Plenarei C.C. al P.C.R. din 2-3 noiembrie 1976 a fost dezbătut și aprobat Programul de măsuri privind aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste, în domeniul ideologic, politic și cultural-educativ, parte componentă a politicii Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Pentru noi, cadrele didactice angajate cu toată hotărîrea și pasiunea în pregătirea tinerelor generații pentru muncă și viață, hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R. din 2-3 noiembrie 1976 constituie — ca pentru întregul nostru popor — un program de lucru și de creație, de înțelegere profundă a asumării răspunderii față de viitorul României socialiste și de exprimare a dragostei față de patrie și a atașamentului față de Partidul Comunist Român.

Participăm, împreună cu toți ceilalți factori educativi, la înfăptuirea unora dintre cele mai nobile misiuni ale societății socialiste : făurirea omului nou, a personalității revoluționare, a creatorilor și purtătorilor valorilor spirituale ale comunismului.

În expunerea prezentată la Plenara C.C. al P.C.R. din 2-3 noiembrie 1976, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a adresat îndemnul „de a pune la baza întregii activități educative și culturale educarea oamenilor, a tinerei generații, în spiritul dragostei față de muncă — astfel ca fiecare cetățean să poată desfășura o activitate utilă societății — în spiritul devotamentului față de patrie, față de popor, față de partid, față de cauza socialismului și comunismului".

În Programul de măsuri aprobat de Plenară sînt înscrise sarcini care au început să fie aplicate și care se vor aplica încă în cursul acestui an școlar, toate avînd ca principal obiectiv legarea tot mai strînsă a școlii de munca productivă și de viața noastră socială, pregătirea corespunzătoare cerințelor construcției noastre socialiste a acestui aproape un sfert din populația țării care se află cuprins în grădinițe, școli, licee și facultăți.

Aplicarea hotărîtă și neabătută a sarcinilor ce revin învățămîntului impune un amplu efort de soluționare creatoare a tuturor aspectelor pe care le ridică formarea comunistă a tineretului școlar, însușirea de către fiecare elev și student a politicii partidului nostru, integrarea acestora în realitățile noastre socialiste încă de pe băncile școlii.

Tineretul școlar va studia documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 2—3 noiembrie 1976, în cadrul activității desfășurate în școală, dobîndind largi posibilități de a-și îmbogăți pregătirea lor cu înțelegerea direcțiilor și sarcinilor concrete ale dezvoltării noastre socialiste.

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 2—3 noiembrie 1976 — strălucită contribuție creatoare marxist-leninistă la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism — o vom studia învățînd noi înșine, cei ce-i învățăm pe tineri, că munca productivă și pregătirea ideologică, politică și cultural-educativă constituie laturile dialectice ale procesului unitar al umanismului revoluționar socialist.

„TRIBUNA ȘCOLII"

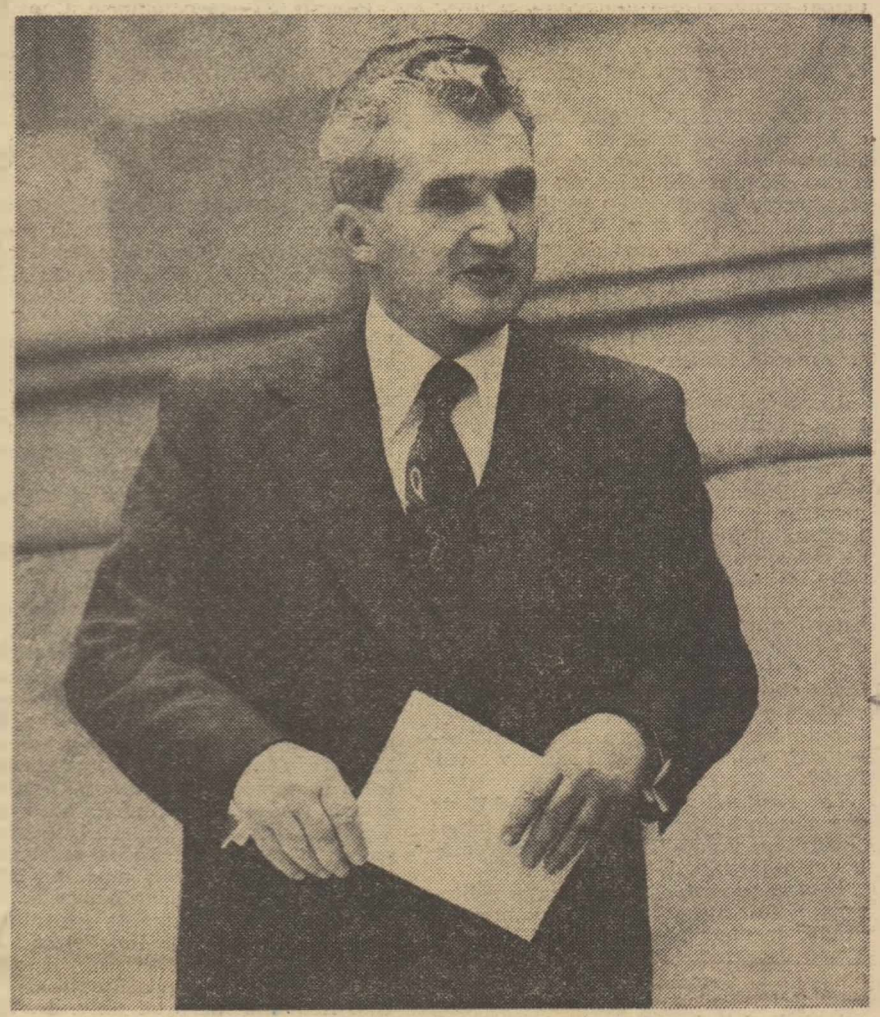

„Așa cum am menționat și în alte împrejurări, formăm omul pentru muncă și prin muncă. De aceea, trebuie să luăm toate măsurile pentru ca în societatea noastră nimeni să nu poată trăi fără muncă, fără o activitate utilă colectivității."

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din cuvîntarea la Plenara C.C. al P.C.R. din 2-3 noiembrie 1976)

Acțiuni politico-ideologice, cultural-educative ale acestui an școlar

● Sărbătorirea centenarului cuceririi independenței de stat a României ● Evocarea împlinirii a 70 de ani de la răscoala din 1907 ● Festivalul național al educației politice și al culturii socialiste : „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

Orientate și realizate pe baza Programului de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste, în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-educative, a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, acțiunile educative, inițiate în acest an școlar de Ministerul Educației și Învățămîntului, de Uniunea Tineretului Comunist și de Organizația pionierilor au ca prim obiectiv educarea comunistă revoluționară a tinerei generații, formarea omului nou, constructor conștient și devotat al societății socialiste multilateral dezvoltate și al comunismului în România. În același timp, ele vor contribui, alături de procesul de învățămînt, la asigurarea cunoașterii temeinice și aplicarea consecventă în viață de către elevi a principiilor ideologice și a politicii partidului nostru, a normelor muncii și vieții comuniștilor, ale eticii și echității socialiste.

MONICA ROBEA

(Continuare în pag. a 4-a)

ÎN ACEST NUMĂR :

Articole dedicate traducerii în viață, în activitatea școlilor, a sarcinilor ce revin învățămîntului, din „Programul de măsuri în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-educative".

SOCIETĂȚILE ȘTIINȚIFICE ALE CADRELOR DIDACTICE

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE FILOLOGICE

Din programul acțiunilor realizate în ultimul timp de Societatea de științe filologice în colaborare cu inspectoratele școlare și casele corpului didactic menționăm dezbaterea profesională cu tema : „Valențe educative ale predării disciplinelor filologice", la care au participat profesori din municipiul și județul Bacău pentru a analiza necesitatea însușirii cunoștințelor de limbă latină de către profesorii de limbă română și istorie (24 octombrie). „Sesiunea de toamnă" a Filialei Reșița (30 oct.) s-a desfășurat și în acest an cu prilejul „Zilelor culturii la Reșița". Sub îndrumarea Comitetului județean de cultură și educație socialistă cu sprijinul Casei corpului didactic și al Bibliotecii județene, profesorii filologi au participat și la elaborarea unor lucrări de interes local, iar ziarul județean „Flacăra" a tipărit o ediție specială pentru Liceul metalurgic din Reșița, redactată în întregime de cadrele didactice ale acestei școli.

Urmărind îmbunătățirea predării limbii și literaturii în învățămîntul de toate gradele, Societatea de științe filologice va organiza la Cluj-Napoca în zilele de 13—14 noiembrie a.c. o sesiune de comunicări cu tema : „Perspectivele învățămîntului filologic românesc în perioada cincinalului revoluției tehnico-științifice contemporane", consacrată învățămîntului superior, continuare a dezbaterii profesionale pentru profesorii din învățămîntul liceal ce a avut loc la București, în zilele de 3—4 aprilie a.c. Lucrările dezbaterii de la București și cele ale sesiunii de la Cluj-Napoca vor fi publicate în culegerea „Limbă și literatură" vol. II/1976 și respectiv vol I/1977.

La sfîrșitul lunii noiembrie, S.S.F. va organiza la Slatina o dezbatere cu tema: „Însușirea vocabularului limbii române prin lecțiile de literatură".

În ceea ce privește activitatea editorială S.S.F. anunță apariția volumului **Studii de metodologie literară** de T. Vianu care cuprinde cursul ținut în anul universitar 1944—1945 și două comunicări referitoare la **Metode de cercetare în istoria literară** și **Filologie și estetică**. Comenzile pentru acest volum se fac prin filiale și subfiliale sau direct la societate. Se află sub tipar volumul **Anuar 1976. Istorie. Realizări.** editat de societate.

Termenele pentru abonamentele pe anul 1977 la publicațiile S.S.F. au fost prelungite pînă la 30 decembrie a.c.

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE

Spicuim cîteva dintre acțiunile din ultima perioadă ale programului societății.

Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, 9-11 octombrie. Consfătuirea cu tema: „Matematica, în procesul de integrare învățămînt-cercetare-producție în contextul revoluției tehnico-științifice contemporane" în colaborare cu Inspectoratul școlar județean Bacău, Casa corpului didactic Bacău și Filiala S.S.M. a orașului Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Baia Mare, 16—18 octombrie. Consfătuirea „Laboratorul de matematică, formă de învățămînt unitar și integrat, cu expoziție demonstrativă de aparate și instrumente de laborator", în colaborare cu filiala S.S.M. Baia Mare și cu Inspectoratul școlar județean.

Ploiești, 23—24 octombrie. Consfătuirea cu tema „Pregătirea elevilor pentru concursurile de matematică naționale și internaționale", în colaborare cu filiala S.S.M. Ploiești și cu Inspectoratul școlar al județului Prahova.

Cîmpina, 25 octombrie. Sesiunea științifică anuală a subfilialei S.S.M. Cîmpina.

Buzău, 30—31 octombrie. Consfătuirea cu tema „Matematica în contextul revoluției tehnico-științifice", în colaborare cu filiala S.S.M. Buzău și Inspectoratul școlar județean.

Cluj-Napoca, 13—14 noiembrie. Colocviu de astronomie cu tema : „Probleme actuale ale astronomiei și cercetărilor spațiale" în colaborare cu Comitetul Național Român de Astronomie și cu Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca. Acest colocviu se organizează cu ocazia inaugurării stației Faget a Observatorului astronomic al Universității din Cluj-Napoca.

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE GEOGRAFICE

Dintre acțiunile recente ale Societății semnalăm Simpozionul național cu tema : „Geografia utilizării terenurilor" care a avut loc la sfîrșitul lunii octombrie la Sinaia, organizat în colaborare cu Inspectoratul școlar județean Prahova. Casa corpului didactic a județului Prahova. Dintre comunicările prezentate la Simpozion amintim : „Vocația agricolă a unui teritoriu" de acad. prof. Vintilă Mihăilescu ; „Aportul tineretului școlar și din producție la amenajarea teritoriului și protecția mediului înconjurător" de prof. Maria Stănescu : „Dezvoltarea rurală și funcțiile spațiului rural" de conf. univ. dr. Ion Velcea : „Aspecte geografice ale organizării spațiului și formele balneoclimaterice din R.S. România" de prof. univ. dr. Vasile Cucu ; „Modificări în utilizarea terenurilor din lunca olteană a Dunării, în urma lucrărilor de ameliorații" de prof. dr. doc. Nicolae Al. Rădulescu și doctorand Vasile Tomescu.

Semnalăm, de asemenea, apariția, numărului 1, ianuarie—iunie 1976, al revistei **Terra**. Din sumarul numărului : Ion Popovici, Aurora Crângu, Lucreția Mănescu ; „Realizări privind dezvoltarea și repartizarea geografică a industriei românești în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate"; Maria Stănescu: „Să valorificăm dar și să conservăm mediul înconjurător". Sînt prezente și în acest număr rubricile „Cronica geografică", „Recomandări metodice. Lucrări practice", „Geografie instructiv-distractivă pentru elevi", precum și „Informări bibliografice".

Scrierea cu literă mare — convenție doar pentru școlari?

Programele școlare prevăd, ca obiectiv important, însușirea corectă a limbii române de către elevi. Aceasta presupune o muncă extrem de anevoioasă, care se realizează cu greu pe parcursul a mai multor ani de studiu, de sute și sute de exerciții. Pe de altă parte căutăm să formăm tineretului școlar și priceperea și obișnuința de a citi o carte apărută în domeniul prozei, poeziei, o revistă sau un cotidian.

Îndrumătorul ortoepic, ortografic și de punctuație al limbii române stabilește reguli cu caracter de normă, de lege în ceea ce privește scrierea în limba română. Ce surpriză însă pentru tînărul cititor cînd constată că tocmai o operă literară care presupune folosirea limbii literare, nu respectă normele ortografice ! Prin definiția ei limba literară ar trebui să respecte în cel mai înalt grad aceste norme.

Care să fie motivarea faptului că titluri de opere de istorie literară, de critică literară, de rubrici de reviste și ziare, de reclame de televiziune, de generice de film, precum și numele autorilor apar cu inițială mică. Putem cita aici toate aparițiile din colecția „Biblioteca critică" („e. lovinescu — interpretat de"... ; „zaharia stancu — interpretat de"...). La fel, putem cita și alte exemple : al. piru „poezia românească contemporană 1950—1975" ; marin preda „moromeții" ; aurel rău „între riuri" (din **Luceafărul** din 18 septembrie 1976, precum și titlurile de rubrici).

Exemplele sînt luate la întîmplare, dar ele, firește, sînt mult mai multe, încît denotă un fenomen de proporții mari, dată fiind răspîndirea cărții în mijlocul unei tot mai mari mase de cititori și mai ales a cititorilor tineri, precum și răspîndirea filmului și televiziunii, a reclamelor ș.a. Indiferent dacă aceste titluri de lucrări, de rubrici, de reclame ar avea pretenția de lux, inedit, modă sau alte justificări, ele contravin regulilor limbii literare, produc o mare confuzie, mai ales pentru micii școlari și aduc grele prejudicii muncii de instruire și educare a tinerei noastre generații.

Eu cred că sarcina de a acorda atenție însușirii corecte a limbii române nu este o obligație care revine numai școlii, ci tuturor celor care, sub o formă sau alta, slujesc — așa cum a spus Iancu Văcărescu — creșterii limbii noastre.

Inv. VETURIA TAMAȘ
Școala generală Șiria — județul Arad

P.S. editura didactică și pedagogică (inițială cu literă mică ! !) după ale cărei manuale școlare pedepsim elevii care nu folosesc inițiala majusculă, a publicat recent volumul „tendințe contemporane ale..." (tot cu literă mică inițială) ; așadar, să faci doar cum zice editura, nu și cum face ea însăși !

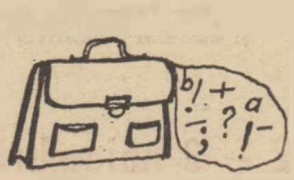

REVISTELE DE ÎNVĂȚĂMÎNT

„ÎNVĂȚĂMÎNTUL LICEAL ȘI TEHNIC PROFESIONAL" NUMERELE 8 (OCTOMBRIE) ȘI 9 (NOIEMBRIE) 1976

Ambele numere ale revistei debutează cu articole și comentarii pe marginea recentelor măsuri luate de partid și de stat pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului și a pregătirii forței de muncă. Cu aceste numere, revista inaugurează și o suită de convorbiri cu inspectori generali școlari despre pregătirea forței de muncă în diverse județe ale țării. Sub titlul „Catedra" sînt grupate materiale din experiența cadrelor didactice de diverse specialități (științe sociale, limba și literatura română, matematică, fizică, biologie). Trei rubrici de larg interes : „Îndrumări metodice pentru maiștrii-instructori", „Mic ghid de orientare școlară și profesională" și „Autodotare".

„REVISTA DE PEDAGOGIE" NR. 10 (OCTOMBRIE) 1976

După editorialul „Creșterea contribuției școlii la educarea moral-politică a tineretului" rubrica „Educația politico-ideologică a elevilor" este completată de articole ca : „Premise teoretico-metodologice ale elaborării obiectivelor educației patriotic-revoluționare" ; „Rolul precumpănitor al limbii și literaturii române în educația comunistă a elevilor". „Problematica familiei socialiste — obiect al cercetării științifice" ș.a. Revista mai cuprinde rubricile : „Perfecționarea procesului de învățămînt", „Școala și pedagogia în alte țări", „Cărți-idei".

„FORUM" NR. 9 (SEPTEMBRIE) 1976

„Educația prin muncă, pentru muncă, în învățămîntul superior. Realizări și perspective" este titlul articolului care deschide numărul pe septembrie a.c. al revistei „Forum". Rubrica „Opinii-dezbateri" cuprinde materiale cu privire la modernizarea învățămîntului biologic și muzical, la metodologia didactică în contextul modernizării etc. La rubrica „Tribuna educației" este inserat articolul „Modele de cooperare în educație universitară", iar la „Științe sociale" — „Angajarea politică a profesorului de științe sociale". „Retrospective", „Meridiane", „Sinteze" etc. sînt rubricile obișnuite prezente și în acest număr.

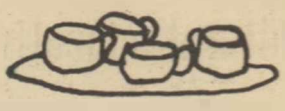

Atenție la... diversele „atenții"!

Termenul „special" are în el un tulburător amestec de inedit și de emoție ; dar cînd e folosit în expresia „inspecție specială" ? Atunci — folosit în expresie — declanșează, la unii dintre colegii noștri, un străvechi lanț al slăbiciunilor și al grijii de a fi... atent cu tovarășul inspector sau cu tovarășii membri ai comisiei de la examenul de definitivare sau pentru obținerea gradelor didactice.

Mai există ici-colo și o altă variantă a practicii „atențiilor" care preocupă pe colegul inspectat în vederea examenelor de definitivare sau pentru obținerea gradelor didactice, mult mai mult decît prezentarea activității sale la catedră .

★

Reamintim că practici ca cele de mai sus sau similare lor, de mult nu mai au ce căuta în viața noastră socială și — de bună seamă — cu atît mai mult în rîndul educatorilor chemați nu numai să lupte împotriva acestor practici, dar, mai ales, să cultive cu dăruire și pasiune, virtuțile eticii și echității noastre socialiste. Reamintim că asemenea fapte, ca cele de mai sus, sînt sancționate nu numai de opinia publică, ci și de normele statutare ale personalului didactic.

★

Ministerul Educației și Învățămîntului ne comunică la redacție următoarele măsuri :

a) Au fost sancționați, cu „avertisment", conform art. 209, aliniatul b din Statutul personalului didactic tovarășii : Aniței Ioan, profesor la Liceul pedagogic din Botoșani ; Ciobanu Elena, profesoară la Liceul pedagogic din Botoșani ; Aanei Artur, profesor la Liceul pedagogic din Botoșani, și Grasu Eugenia, profesoară la Liceul industrial din Botoșani, care, făcînd parte din Comisia nr. 23 de examinare a învățătorilor din județul Vrancea, pentru obținerea gradului didactic II, în sesiunea iulie 1976, au primit „diverse atenții" (gustări, cafele, servicii de cafea, broderii) din partea candidaților, procurate de aceștia pe baza colectelor de bani.

Inspectoratul școlar județean Botoșani a interzis acestor profesori să mai facă parte din comisii de inspecție sau examinare pentru acordarea gradelor didactice.

b) Au fost sancționați cu „avertisment", în baza art. 209, aliniatul b din Statutul personalului didactic : Bolboceanu Jeni, învățătoare la Școala generală Cîmpineanca, județul Vrancea ; Săroiu Jean, învățător la Școala generală Bilieești, județul Vrancea ; Savin Aurelia, învățătoare la Școala generală nr. 2 Gura-Caliței, județul Vrancea ; Pechea I. Cristea, învățător la Școala generală Nănești, județul Vrancea ; Pienoiu Lina, învățătoare la Școala generală Cîndești, județul Vrancea ; Găină Ecaterina, învățătoare la Școala generală Cîndești, județul Vrancea și Burlacu Gh., învățător la Liceul pedagogic din Bacău, pentru că au inițiat și au colectat sume de bani de la candidații la examenul pentru gradul II în sesiunea iulie 1976 și au oferit comisiei „diverse cadouri" procurate cu banii colectați, cunoscîndu-se că sînt interzise astfel de practici.

c) Inspectorului școlar Cristea I. Ivan, din cadrul Inspectoratului școlar Vrancea, i s-a retras avizul ministerului de funcționare ca inspector, deoarece în timpul examenului pentru acordarea gradului didactic II, în sesiunea iulie 1976, în loc să interzică colectarea banilor și procurarea cadourilor pentru membrii comisiei s-a făcut mijlocitorul unor învățători din județul Vrancea, intervenind pe lîngă personalul comisiei să accepte mese la restaurant și unele cadouri din partea candidaților, pentru membrii comisiei. Prezența sa, din proprie inițiativă și nejustificată în centrul unde au avut loc examenele, precum și comportarea sa au creat suspiciuni în rîndul învățătorilor.

d) Printr-o circulară a Ministerului Educației și Învățămîntului, adresată inspectoratelor școlare județene, Institutului central de perfecționare a cadrelor didactice și filialelor acestuia se reamintește încă o dată că sînt interzise practici de natura celor care au avut loc în centrul Birlad, cu prilejul examenelor pentru obținerea gradului didactic II la învățători, în sesiunea iulie a.c.

C. ION

„Zilele culturii la Reșița"

În cadrul „Zilelor culturii la Reșița", Liceul metalurgic a organizat la sfîrșitul lunii octombrie, a.c. o complexă acțiune politică și cultural-educativă, prilejuită de sărbătorirea unui deceniu de activitate a Grupului școlar al Combinatului siderurgic Reșița. Cu acest prilej, au avut loc Sesiunea de comunicări științifice „Pagini din istoria învățămîntului și a culturii românești din Banat" și Simpozionul „Preocupări pentru sporirea eficienței lecțiilor la treapta întîi liceală". De asemenea, cu această ocazie elevii școlii au prezentat un spectacol festiv și au participat la finalele campionatului sportiv al școlii. Expoziția „Un deceniu de activitate a Grupului școlar C.S.R.", deschisă în incinta școlii în ziua de 31 octombrie a.c., a oferit vizitatorilor imagini ale realizărilor elevilor și cadrelor didactice ale liceului. Cîteva cifre sînt grăitoare. Baza materială a școlii la înființare era de 67 000 lei ; iar astăzi se ridică la o sumă de 20 836 297 lei.

În 1976, numai producția realizată în atelierele școlii se ridică la suma de 1 200 000 de lei, situînd Grupul școlar C.S.R. printre cele mai puternice unități școlare cu profil industrial din țară.

„CONSTITUȚIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA. NOȚIUNI DESPRE STAT ȘI DREPT"

Tematică orientativă în sprijinul profesorilor care predau această disciplină în clasa a VII-a

— Temele IV și V —

IV. TITLUL DE CETĂȚEAN AL R. S. ROMÂNIA — TITLU DE ONOARE ȘI DE ÎNALTĂ RĂSPUNDERE

I. Ce este cetățenia română

1. Cetățenia română este legătura politică și juridică a persoanei fizice cu statul socialist român, care arată apartenența la Republica Socialistă România :

a) prin intermediul acestei legături persoana face parte din societatea noastră, din poporul român ;

b) este o legătură statornicită din generații în generații cu pămîntul strămoșesc ;

c) este continuitatea tradițiilor sacre de luptă ale poporului român pentru apărarea ființei sale naționale, pentru suveranitate, progres social.

2. Cetățenia română este un titlu de onoare. În temeiul ei persoana este chemată să decidă, împreună cu întregul popor în frunte cu clasa muncitoare, destinul patriei noastre.

II. O scurtă expunere a modurilor de dobîndire și pierdere a cetățeniei române.

1. Dobîndirea cetățeniei române prin naștere — modul principal — prin repatriere, prin înfiere și la cerere ;

2. Pierderea cetățeniei române prin retragere și prin aprobarea cererii de renunțare la cetățenie.

III. Egalitatea în drepturi și îndatoriri a tuturor cetățenilor

1. Calitatea de cetățean conferă tuturor membrilor societății un mare număr de drepturi, a căror consacrare o face Constituția și a căror garantare este prevăzută de Constituție și legi și asigurată prin baza economică socialistă ;

2. Calitatea de cetățean incumbă și unele îndatoriri specifice, de îndeplinirea cărora depinde dezvoltarea țării și deci o mai amplă posibilitate de asigurare a drepturilor și libertăților cetățenești ;

3. Atît în acordarea și garantarea drepturilor, cît și în stabilirea îndatoririlor, în România socialistă nu se face nici un fel de discriminare după naționalitate, rasă, sex sau religie ; toți cetățenii români formează marea familie a României socialiste.

IV. Titlul de cetățean român presupune iubirea de patrie

1. Iubirea de patrie este un complex de stări și fapte de conștiință, sentimente și convingeri privind integrarea și apartenența la comunitatea social-politică românească, la tradițiile sale istorice și naționale ;

2. Iubirea de patrie este expresia atașamentului și devotamentului față de țară, față de popor și partid, față de viitorul luminos al patriei ;

3. Istoria glorioasă a poporului român, permanența sa de aproape două milenii pe aceste meleaguri, contribuția sa la dezvoltarea științei și culturii umane, sînt de natură a determina sentimentul de legitimă mîndrie de a fi cetățean român.

V. Cetățenia română, titlu de înaltă răspundere

1. Ca membru al societății, în calitate de component al poporului care deține puterea de stat și este liber și stăpîn pe soarta sa, fiecare cetățean este răspunzător de destinul României socialiste. Aceasta presupune :

a) folosirea activă și eficientă a drepturilor politice și a libertăților democratice pentru participarea la conducerea țării ;

b) contribuirea, prin toate mijloacele, la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, în primul rînd prin desfășurarea unei munci utile ;

c) însușirea de către elevi a celor mai înaintate cunoștințe, a disciplinei socialiste, formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, care să facă din ei oameni noi, constructori ai comunismului.

2. Ca membri cu drepturi egale și depline, cetățenii au răspunderea :

a) pentru continua întărire a patriei și consolidarea cuceririlor revoluționare, prin dezvoltarea economiei socialiste, și întărirea unității socialiste a întregului popor ;

b) pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului față de orice încălcare, ceea ce presupune apărarea proprietății socialiste, folosirea cu grijă a bunurilor poporului, dezvăluirea oricăror prejudicii aduse bazei economice sau regimului nostru socialist, precum și pregătirea, prin multiple forme, pentru a fi gata să îndeplinim, la nevoie, datoria sfîntă a fiecărui cetățean, aceea de apărare a patriei.

Concluzii : evidențierea rolului deosebit de important pe care îl are Partidul Comunist Român în ridicarea României pe cele mai înalte trepte ale progresului și civilizației, a cadrului optim de realizare plenară a cetățenilor, de asigurare a condițiilor pentru dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

BIBLIOGRAFIE

Nicolae Ceaușescu, România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, vol. I, Editura politică, București, 1968, p. 123—127.

Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, Editura politică, București, 1976, vol. 12, p. 408—415.

Nicolae Ceaușescu, Expunere cu privire la activitatea politico-ideologică și cultural-educativă de formare a omului nou, constructor conștient și devotat al societății socialiste multilateral dezvoltate și al comunismului în România, Editura politică, București, 1976, p. 39—44.

*** Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism, Editura politică, București, 1975, Partea I și II, p. 138—153 — 160, 165—166.

*** Codul principiilor și normelor muncii și vieții comuniștilor, ale eticii și echității socialiste, Editura politică, București, 1974.

*** Constituția Republicii Socialiste România.

*** Legea Nr. 24/1971, Legea cetățeniei române.

V. CE SÎNT LEGILE STATULUI ȘI DE CE TREBUIE SĂ FIE RESPECTATE DE CĂTRE TOȚI CETĂȚENII, INDIFERENT DE VÎRSTĂ ȘI FĂRĂ NICI O DEOSEBIRE.

1. Legalitatea reprezintă un principiu fundamental al organizării noastre de stat, precum și un principiu general al dreptului socialist (al creării și aplicării sale). Acest principiu înseamnă respectarea neabătută a legilor și tuturor celorlalte acte normative de către toți cetățenii, toate organele statului, toți funcționarii, toate organizațiile obștești.

Acest principiu decurge în mod obiectiv din natura și esența noii orînduiri socialiste, care asigură un nou cadru de manifestare a ordinii de drept, disciplinei și responsabilității sociale.

Principiul legalității își găsește consacrarea în dispozițiile Constituției R.S. România și în reglementările subsecvente Constituției (coduri și alte acte normative).

2. „Legile țării noastre — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — exprimă voința și interesele întregului popor, servesc înfloririi patriei, bunăstării celor ce muncesc, asigură manifestarea liberă a aptitudinilor și capacităților cetățenilor în viața politică, economică și social-culturală"[1]).

3. Dreptul, ca totalitate a normelor juridice, este expresia voinței clasei muncitoare, ca clasă conducătoare în societate, a țărănimii și tuturor celorlalte categorii de oameni ai muncii. El este instrumentul prin care statul socialist contribuie în mod activ la perfecționarea relațiilor sociale, la apărarea valorilor fundamentale ale societății noastre — orînduirea socială și de stat, proprietatea socialistă, drepturile cetățenilor etc. Transpunerea în viață a reglementărilor juridice ne apare ca o îndatorire patriotică a tuturor cetățenilor și organelor de stat.

„Respectarea riguroasă a legislației noastre socialiste, înfăptuirea neabătută a prevederilor legilor statului constituie obligații fundamentale ale organelor centrale și locale, ale tuturor cetățenilor țării"[2]).

4. Pentru a putea fi respectate întru totul, legile țării trebuie cunoscute. În drept funcționează principiul : nemo censetur ignorare legem (nimeni nu se poate scuza cu necunoașterea legii). Cunoașterea legilor este o obligație elementară a fiecărui cetățean. Ea se află înscrisă și în prevederile „Codului principiilor și normelor muncii și vieții comuniștilor, ale eticii și echității socialiste", adoptat la Congresul al XI-lea al P.C.R. „Comuniștii, toți oamenii muncii — se arată în acest Cod — sînt obligați să cunoască, să popularizeze și să respecte cu cea mai mare strictețe legile țării, să acționeze în spiritul legalității socialiste, să ia poziție hotărîtă față de orice încercare de nesocotire sau încălcare a legilor R.S.R."[3]). „Dezvoltarea legalității socialiste impune intensificarea activității de explicare a legilor în vederea cunoașterii lor de către toți oamenii muncii"[4]).

5. Partidul și statul nostru se preocupă de perfecționarea cadrului organizatoric și instituțional care să asigure, într-o măsură mereu sporită, participarea tuturor cetățenilor — tineri sau vîrstnici — la asigurarea legalității, la elaborarea și aplicarea legilor. Educația juridică este parte integrantă a educației socialiste a membrilor societății noastre. Scopul principal al activității de educație juridică este crearea în rîndul oamenilor a unei opinii hotărîte împotriva încălcărilor de lege, a manifestărilor ce vădesc lipsă de responsabilitate socială.

6. În condițiile încălcării normelor de drept intervine răspunderea juridică — formă specifică a răspunderii sociale. Formele răspunderii juridice sînt deobesite, în funcție de gravitatea lor, de gradul lor de pericol social (infracțiuni, contravenții, abateri disciplinare, delicte civile). Stabilirea săvîrșirii unor fapte care atrag răspunderea juridică și sancționarea lor sînt făcute de către organe (de stat și obștești) bine determinate. Nimeni nu este îndreptățit să-și facă dreptate singur. Anumite fapte, cu un grad de pericol social mai redus, sînt date în competența jurisdicțională a Comisiilor de judecată, care funcționează în baza Legii nr. 59/1968, cu modificările aduse zilele trecute la Sesiunea Marii Adunări Naționale, în sensul sporirii competenței acestor comisii și degrevării, corespunzătoare, a instanțelor judecătorești. Comisiile de judecată sînt organe obștești cu atribuții jurisdicționale și existența lor se înscrie pe linia democratizării activității de aplicare a dreptului. Scopul sancțiunii juridice este recuperarea socială a celui ce a săvîrșit acte antisociale, reeducarea sa, redarea sa societății și reîncadrarea sa într-o muncă utilă cinstită.

[1]) **Nicolae Ceaușescu**, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. I, Editura politică, București, 1968, pag. 134.

[2]) Congresul al XI-lea al P.C.R., Editura politică, București, 1975, pag. 695.

[3]) Op. cit., pag. 819.

[4]) **Nicolae Ceaușescu** — Raport la Congresul al XI-lea al P.C.R., op .cit., pag. 66.

BIBLIOGRAFIE

Nicolae Ceaușescu, Raport la Congresul al XI-lea al P.C.R.

Nicolae Ceaușescu, Expunere cu privire la activitatea politico-ideologică și cultural-educativă de formare a omului nou, constructor conștient și devotat al societății socialiste multilateral dezvoltate și al comunismului în România, prezentată la Congresul educației politice și al culturii socialiste. Editura politică, București, 1976.

*** Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politică, București, 1975.

*** Codul principiilor și normelor muncii și vieții comuniștilor, ale eticii și echității socialiste, Editura politică, București, 1974.

*** Constituția R.S. România, art. 39 ; art. 43 pct. 13, 16, 17 ; art. 56 ; art. 64 pct. 2, 3, 5, 8 ; art. 95; art. 96; art. 105.

*** Decretul nr. 153/1970, pentru stabilirea unor contravenții privind regulile de convietuire socială, ordinea și liniștea publică.

SĂ CUNOAȘTEM LEGILE

CARNETUL DE MUNCĂ

La 26 IV. 1976 a apărut Decretul 92/1976 privind Carnetul de muncă. Prin acest nou act normativ se stabilesc organele care întocmesc și completează carnetul de muncă, datele care se înscriu în acest document, actele pe baza cărora se întocmește carnetul de muncă, modalitatea de reconstituire a vechimii în muncă, obligația unității de a elibera carnetul de muncă în cazul încetării contractului de muncă, răspunderi și sancțiuni ș.a.

O problemă frecvent ridicată în legătură cu completarea carnetelor de muncă este aceea referitoare la înscrierile ce se fac în carnetul de muncă în ce privește retribuția profesorilor care au norme didactice de predare alcătuite din ore la școli cu diferite grade de învățămînt sau la discipline diferite.

În carnetul de muncă al acestor cadre didactice la Cap. IX. (date privitoare la activitatea în muncă) la coloana 2 („mutația intervenită") se menționează la începutul anului de învățămînt, sau pe parcurs, atunci cînd se ivesc asemenea situații, „încadrat cu contract de muncă cu durată nedeterminată (sau determinată) cu ore de predare la diferite grade de învățămînt (sau discipline)".

La coloana 6 „meseria, funcția", pe lîngă funcția îndeplinită, corespunzătoare postului pe care este încadrată persoana respectivă, se menționează și categoria de încadrare a acesteia (clasa, gradația și gradul didactic).

În situația acestor persoane, ținînd seama de modalitatea diferită de calculare și stabilire a retribuției tarifare, precum și de modificările ce pot interveni în cursul anului școlar cu privire la componența orelor din norma respectivă, coloana 7 („retribuția tarifară lunară") se barează, mențiunile privind retribuția tarifară urmînd a se efectua pe rîndul imediat următor. Pe acest rînd, la sfîrșitul fiecărui an școlar sau atunci cînd situația se menține și în anii următori, la data cînd încetează această situație, se va face o mențiune specială, scriindu-se în continuare de la coloana 2 la coloana 8 „de la data... pînă la data... retribuția tarifară a fost de... lei lunar".

În asemenea situații, retribuția se calculează și se stabilește proporțional cu numărul orelor de predare, avîndu-se în vedere norma didactică de predare prevăzută pentru gradele de învățămînt sau disciplinele respective, ca medie lunară, prin însumarea retribuțiilor tarifare lunare în perioada respectivă și împărțirea sumei obținute la numărul lunilor luate în calcul.

De exemplu, retribuția tarifară de încadrare a unui profesor definitiv, cu studii universitare și vechime în învățămînt de 5—10 ani avînd gradația I, care are norma didactică de 20 ore săptămînal, alcătuită din 15 ore la liceu și 5 ore săptămînal la clasele V—VIII se stabilește astfel :

— pentru 15 ore predate la liceu — corespunzător cl. de retribuire 19 — retribuția este egală cu : $\frac{2\,120 \text{ lei}}{20} = 106 \times 15 =$ 1 590 lei lunar :

— pentru 5 ore predate la clasele V—VIII (gimnaziu) — corespunzător cl. de retribuire 8, retribuția este egală cu : $\frac{2\,060 \text{ lei}}{20} = 103 \times 5 = 515$ lei lunar

— deci retribuția tarifară lunară de încadrare este de 1 590 + 515 = 2 105 lei.

Dacă profesorul respectiv are timp de 3 luni norma didactică alcătuită în modul arătat mai sus, după care tot restul anului are norma de 20 ore săptămînal la liceu, avînd în această perioadă o retribuție de 2 120 lei (cl. retribuire 19), la sfîrșitul anului școlar se va înscrie în carnetul de muncă pe primul rînd liber de la Cap. IX. : „de la 1 septembrie 1975 la 31 august 1976 retribuția tarifară a fost de 2 116 lei lunar".

Stabilirea și calcularea acesteia, în exemplul dat, se fac astfel :

$$\frac{2\,105 \times 3 + 2\,120 \times 9}{12} = \frac{6\,315 + 19\,080}{12} = \frac{25\,395}{12} = 2\,116{,}23 \text{ lei.}$$

În situația în care la disciplinele cu obligația didactică de 18—20 ore norma efectivă este de 18—19 ore, calculul se face în raport cu această obligație de predare, care constituie normă întreagă potrivit Decretului nr. 278/1973.

LIA IONESCU

Acţiun

„În învăţămîntul obligatoriu de 10 ani se va realiza creşterea nivelului educativ al tuturor disciplinelor".

(Din „Programul de măsuri în domeniul muncii ideologice, politice şi cultural-educative").

Pedagogia citirii în clasele I-IV

Astăzi este pe deplin acreditată ideea că primul demers pedagogic în acţiunea de optimizare a procesului instructiv-educativ trebuie să-l constituie definirea precisă a obiectivelor fiecărei discipline de învăţămînt. În acest consens ne vom referi la obiectul „Citirea", care figurează în planul de învăţămînt din clasele I-IV cu cel mai mare număr de ore.

Nu sînt puţine situaţiile în care, la lecţiile de citire, singura activitate pe care o desfăşoară elevii constă în lectura repetată a textului, cu insistenţe asupra citirii corecte şi curente. În condiţiile în care învăţătorul a reuşit să antreneze cît mai mulţi elevi sau chiar pe toţi la activitatea de citire, se apreciază că a realizat o performanţă didactică deosebită. Nu trebuie să se înţeleagă însă că formarea deprinderilor de citire nu ar reprezenta un obiect principal al învăţămîntului din ciclul primar care, aşa cum se ştie, necesită exerciţii sistematice şi continue pe tot parcursul claselor I-IV.

Formarea deprinderii de a citi conştient înseamnă, în fond, a învăţa pe elevi cum să înveţe, dobîndirea unor capacităţi intelectuale cu mare putere de transfer, de generalizare în diferite situaţii de studiu, de învăţare, ceea ce reprezintă unul din obiectivele fundamentale ale predării citirii în clasele I-IV: realizarea funcţiei sale instrumentale. Textele de citire cuprind un repertoriu variat de cunoştinţe din diferite domenii ale cunoaşterii şi activităţii umane, reprezentînd sistemele elementare de noţiuni pe care se bazează studiul sistematic al obiectelor de învăţămînt din clasele mai mari. Este deci firesc să se manifeste o grijă deosebită din partea învăţătorilor pentru ca aceste cunoştinţe şi noţiuni să fie însuşite de către elevi în mod corect şi temeinic. Acesta este şi motivul pentru care în clasele I-IV vorbim despre lecţii de citire explicativă, care trebuie să asigure înţelegerea şi însuşirea de către elevi a unor informaţii, a unor noţiuni şi reguli morale, a unor judecăţi apreciative, învăţarea unor comportamente intelectuale şi morale. Explicaţia în cadrul lecţiilor de citire se conturează ca un sistem metodologic, ca un ansamblu de metode şi procedee însoţite de variate mijloace didactice, cu ajutorul cărora diferitele conţinuturi ale textelor de citire cu caracter ştiinţific (biologie, geografie, istorie etc.) şi literar-artistic, reprezentînd genuri şi specii literare felurite, trebuie să fie înţelese şi însuşite de elevi. În cadrul lecţiilor de citire este deci vorba de un proces de învăţare, proces organizat şi îndrumat de învăţător şi nu de o simplă citire a textului de către elevi.

În viziunea pedagogică şi metodologică modernă, lecţiile de citire trebuie să aducă o contribuţie substanţială la dezvoltarea capacităţilor intelectuale ale elevilor, în stimularea intereselor de cunoaştere, a curiozităţii ştiinţifice, ele trebuie să formeze sentimente politico-morale, să inspire atitudini civice înaintate. Analiza unui text de citire nu poate fi redusă la desprinderea ideilor principale, ci este necesar să se înţeleagă structura şi unitatea lui, logica construcţiei sale, să se ceară elevilor să explice, să motiveze, la nivelul lor apreciativ relaţiile dintre evenimentele şi faptele relatate, dintre diferitele aspecte ale realităţii care sînt înfăţişate, să facă referiri la mediul lor proxim. Eforturile de gîndire ale elevilor pot fi şi mai intens solicitate dacă evenimentele, faptele, întîmplările şi conduitele umane din textul respectiv vor fi plasate imaginar în alte contexte, în alte situaţii, elevii fiind solicitaţi să explice noile relaţii care apar, să desprindă noile concluzii care se impun, creînd astfel un cadru problematic pentru exersarea gîndirii lor productive, creatoare, evitîndu-se astfel reproducerile mecanice, liniare ale cunoştinţelor.

Multe valenţe formative ar avea şi situaţiile în care elevii ar fi solicitaţi să recreeze începutul sau sfîrşitul unui text, să găsească alt deznodămînt pentru conflictele angajate sau să continue firul unei naraţiuni — activităţi care antrenează capacităţile imaginaţiei şi ale gîndirii divergente.

Aşa cum se cunoaşte, un text de citire face parte dintr-un sistem tematic şi, ca atare, în analiza lui se va cere elevilor să stabilească legăturile cu celelalte texte axate pe aceeaşi tematică, ceea ce reclamă comparaţii, analogii, disocieri, generalizări, organizarea şi reorganizarea continuă a datelor informaţionale, a fondului de cunoştinţe şi de experienţă a elevilor. A-i învăţa pe elevi să stabilească legături între noile achiziţii şi cele dobîndite anterior este un principiu general al învăţării şi cu atît mai valabil pentru lecţiile de citire explicativă care în mod deosebit au şi sarcina de a-i învăţa pe elevi cum să înveţe. La lecţiile de citire trebuie intens şi multilateral valorificată experienţa de cunoaştere şi de viaţă a elevilor — condiţie esenţială pentru înţelegerea şi trăirea conţinuturilor informaţionale, a mesajelor ideologice, morale şi estetice pe care textele de citire le transmit. Or, acestea nu pot fi recepţionate şi integrate de elevi fără a se angaja cu aceştia un dialog antrenant, stimulativ în care ei să aibă prilejul nu numai să relateze fapte, întîmplări similare din viaţa lor, observaţii dobîndite asupra unor obiecte, procese şi fenomene, asupra unor conduite umane sau pe care le-au reţinut din emisiunile de radio şi televiziune, din lectura lor particulară, ci să le judece şi să le aprecieze în viziunea dată de textul de citire pe care l-au analizat.

Vehicularea, organizarea şi reorganizarea acestui fond de experienţă infantilă — cognitivă şi afectivă — asigură lecţiilor de citire o legătură strînsă cu viaţa în accepţia cea mai largă a acestui principiu, le imprimă un caracter viu, atractiv, determinînd o participare susţinută din partea elevilor. Un elev este activ în cadrul unei lecţii de citire nu numai atunci cînd citeşte, ci mai ales atunci cînd este pus în situaţia să verbalizeze o idee din text, să exprime o apreciere, să motiveze o conduită, să realizeze diferite comparaţii, să desprindă o regulă de conduită pe baza celor citite.

Lecţiile de citire explicativă oferă un cîmp larg de acţiune în direcţia realizării sarcinilor educaţiei morale a elevilor. S-ar putea spune că nici o altă disciplină sau activitate didactică din clasele I-IV nu dispune de asemenea posibilităţi. Realizarea acestor importante obiective educaţionale aduce în prim plan la lecţiile de citire desfăşurarea cu elevii a unor discuţii, convorbiri cu caracter etic pentru explicarea noţiunilor şi regulillor morale, pentru caracterizarea conduitei personajelor şi, în final, însuşirea şi interiorizarea de către elevi a unor criterii morale pe baza cărora să poată aprecia comportarea celor din jurul lor şi propria lor comportare.

Din perspectiva multiplelor obiective educaţionale care revin ciclului primar, o lecţie de citire nu este realizată dacă nu angajează şi o analiză a formei în care este exprimat textul. Această analiză vizează în primul rînd îmbogăţirea vocabularului elevilor, dezvoltarea capacităţilor de exprimare, însuşirea unor registre lingvistice adecvate variatelor situaţii de comunicare — unele texte de citire putînd fi în această privinţă modele de referinţă pentru elevi în însuşirea limbii literare şi folosirea ei nuanţată, flexibilă. În acelaşi timp, activităţile la care ne referim ajută pe elevi să perceapă şi să aprecieze frumosul, le cultivă emoţii, sentimente şi gusturi estetice, spiritul critic, însuşiri care constituie componente importante ale educaţiei multilaterale — ţelul final al întregii munci educative din şcoala noastră.

Conf. univ. dr. EUGEN BLIDEANU

„Incepînd cu anul şcolar 1
mîntul gimnazial, liceal, pr
clasă, o dată la două săptă

(Din „Programul de măsuri
şi cultural-educative").

Fapt şi a

Inscrierea pentru fiecare clasă
elevi ai şcolilor gimnaziale, licea
profesionale şi postliceale, a cîte un
ore de informare politică, care se re
lizează cu regularitate la fiecare do
săptămîni, constituie încă una dint
principalele măsuri menite să asigu
continua legare a învăţămîntului
viaţă, de realitatea noastră socialistă
de ţelurile educării comuniste a tin
retului şcolar.

Prin ora de informare politică şi pr
întreaga activitate politică-educati
desfăşurată de cadrele didactice, **la b**
za cărora este necesar a se pune
fermitate politica internă şi externă
partidului nostru, se urmăreşte fi
care tînăr format în şcoala
noastre să înţeleagă bine, aşa cum
arătat tovarăşul Nicolae Ceauşescu, s
cretarul general al partidului, la Cor
fătuirea cadrelor din domeniul ştiinţ
lor sociale şi învăţămîntului de part
şi U.T.C.. din octombrie a.c. **„fenom**
nele dezvoltării economico-sociale
atît naţionale, cît şi internaţionale
pentru a fi în stare, în orice împrej
rări, nu numai să explice politica noa
tră şi să demonstreze justeţea ei, ci şi
acţioneze cu toată forţa pentru a contr
bui la înfăptuirea ei în viaţă".

„In ultima clasă a gimnazi
afectat în prezent limbii ro
limbii latine".

(Din „Programul de măsuri
şi cultural-educative").

In ling

Şcoala noastră a demonstrat demu
că studiul limbii latine reprezintă u
factor însemnat în cunoaşterea şi stă
pînirea limbii române, în educaţia pa
triotică a elevilor, în dezvoltarea gîn
dirii şi a culturii lor generale. Aceast
este raţiunea introducerii obiectului î
ultima clasă a şcolii generale, începîn
cu anul şcolar în curs, aşa cum es
stabilit în Programul de măsuri pentr
aplicarea hotărîrilor Congresului a
XI-lea al partidului şi ale Congresul

Acţiuni politico-ideologice, cultural-educative ale acestui an şcolar

(Urmare din pag. 1)

Pentru realizarea acestor obiective majore se impune ca fiecare acţiune să aibă un puternic conţinut patriotic revoluţionar. În programul republican al acţiunilor politico-ideologice, cultural-educative şi sportive din acest an şcolar o deosebită importanţă se acordă manifestărilor iniţiate pentru sărbătorirea centenarului cuceririi independenţei de stat a României, împlinirii a 70 de ani de la răscoala din 1907, precum şi pregătirii Festivalului naţional al educaţiei politice şi culturii socialiste „Cîntarea României". În acest scop se vor forma şi dezvolta la elevi, prin activităţile iniţiate, sentimentul de dragoste şi devotament faţă de patrie, partid şi popor, respectul şi recunoştinţa faţă de strămoşi, mîndria pentru ceea ce poporul nostru înfăptuieşte astăzi sub conducerea înţeleaptă a partidului.

*

Publicăm mai jos cîteva recomandări cu privire la intonarea cîntecelor patriotice, pionereşti şi de tineret la începerea şi încheierea programului de activitate în toate unităţile de învăţămînt, cu prilejul unor momente solemne, la muncă patriotică, în excursii şi drumeţii, la activităţi sportive şi de pregătire pentru apărarea patriei.

Pentru învăţămîntul primar, la începerea cursurilor: **„E scris pe tricolor unire"**, muzica: Ciprian Porumbescu, versuri: adaptate; **„Al partidului drag nume"**, muzica şi versuri Ştefan Andronic; **„Drag pămînt românesc"**, muzica: Temistocle Popa, versuri: Eugen Mirea; **„Pămînt legendar"**, muzica: Al. Pleşca, versuri: Ion Meiţoiu; **„Partid, pavăza mea"**, muzica: I.D. Chirescu, versuri: Vlaicu Bîrna; **„Mulţumim din inimă partidului"**, muzica: Elly Roman, versuri: Aurel Felea şi Elly Roman.

La încheierea cursurilor se va intona obligatoriu unul din următoarele cîntece pionereşti: **„Tot înainte"**, muzica: Cornel Arion, versuri: Nicuşor Constantinescu; **„Soarele şi pionierii"**, muzica: Temistocle Popa, versuri: Eugen Mirea; **„Pionier la şapte ani"**, muzica: Nicolae Popescu, versuri: Valeria Boiculesi.

Pentru învăţămîntul gimnazial, la începerea cursurilor: **„Tricolorul"**, muzica: Ciprian Porumbescu, versuri: adaptate; **„Glorie ţie, partid"**, muzica: Mircea Neagu, versuri: Traian Iancu; **„Republică, măreaţă vatră"**, muzica: I.D. Chirescu, versuri: Eugen Jebeleanu; **„Pionierii României"**, muzica: Ion Vanica, versuri: Nicuşor Constantinescu; **„Drag partid"**, muzica: Nicolae Popescu, versuri: Nicuşor Constantinescu; **„Partidul, Ceauşescu, România"**, muzica: George Grigoriu, versuri: Aurel Storin;

La încheierea cursurilor: **„Pionieri, ne cheamă ţara"**, muzica: Mircea Neagu, versuri: Traian Iancu; **„Pionierii cîntă ţara"**, muzica: Ştefan Andronic, versuri: D. Vasilescu-Liman; **„Mulţumim din inimă partidului"**, muzica: Elly Roman, versuri: Aurel Felea şi Elly Roman; **„Tot înainte"**, muzica: Cornel Arion, versuri: Nicuşor Constantinescu.

Pentru învăţămîntul liceal şi tehnic-profesional, la începerea cursurilor: **„E scris pe tricolor unire"**, muzica: Ciprian Porumbescu, text: adaptat; **„Partid, pavăza mea"**, muzica: I.D. Chirescu, versuri: Vlaicu Bîrna; **„Partidul, Ceauşescu, România"**, muzică: George Grigoriu, versuri: Aurel Storin; **„Republică, măreaţă vatră"**, muzica: I.D. Chirescu, versuri: Eugen Jebeleanu; **„Deşteaptă-te române"**, muzica: Anton Pann, versuri: Andrei Mureşianu; **„Graiul neamului"**, muzica: Titus Cernea, versuri: George Coşbuc; **„Pui de lei"**, muzica: Ionel C. Brătianu, versuri: Ion Neniţescu.

La încheierea cursurilor: **„Tineret glorios"**, muzica: Mircea Neagu, versuri: Traian Iancu; **„Aripi de zbor tineresc"**, muzica: Gheorghe Bazavan, versuri: Stelian Filip; **„Tineri din ţara-ntreagă"**, muzica: Mircea Neagu, versuri: Ion Meiţoiu; **„Uteciştii de azi, comuniştii de mîine"**, muzica: Temistocle Popa, versuri: Mihai Dumbravă; **„Uteciştii"**, muzica: Radu Şerban, versuri: Gheorghe Vîlcu; **„Tinereţe, ani de frumuseţe"**, muzica: Vasil Timiş, versuri: Constantin Cîrjan.

Elevii din învăţămîntul liceal de specialitate şi tehnic profesional vor învăţa cîntece dedicate profesiunii pentru care se pregătesc, pe care le vor intona cu prilejul sărbătoririi zilelor profesiunilor respective, în deplasări spre locuri de efectuare a practicii productive, în tabere, excursii etc.

Pentru diverse activităţi (momente solemne, muncă patriotică, excursii şi drumeţii, activităţi sportive şi de pregătire pentru apărarea patriei): **„Tricolorul"**, muzica: Ciprian Porumbescu, versuri: adaptate; **„E scris pe tricolor unire"**, muzica: Ciprian Porumbescu, versuri: adaptate; **„Imnul eroilor"**, muzica: Ion C. Brătianu, versuri: Io Dormidont; **„Tot înainte"**, muzica: Cornel Arion, versur Nicuşor Constantinescu; **„Privesc din Doftana"**, versuri Teodor Rudenco; **„Cîntecul Jiului"**, versuri: Raia drascu; **„Pionieri din România"**, muzica: Aurel Girovea nu, versuri: Mircea Blok; **„Marş pionieresc sportiv"**, muzica: Ion Nicolaescu, versuri: Nicuşor Constantinescu; **„Marş de 1 Mai"**, muzica: Ciprian Porumbescu, versuri Maria Ranteş; **„Internaţionala"**, muzica: Pierre Degeyte versuri Eugen Pottier; **„Cîntec de drumeţie"**, muzica: Dumitru D. Botez, versuri: Ion U. Soricu; **„În tabără"**, muzica: Mihai Mirzănişteanu, versuri: Georgeta Moraru; **„Marşul lui Iancu"**, muzica Timotei Popovici; **„Să pornim la drum, copilărie"**, muzica: Vasile Timiş, versuri: Duică; **„O mie de flori"**, muzica: Ştefan Andronic, versuri: I. Meiţoiu.

*

Valorificînd cu pricepere trăsăturile tineretului nostru şcolar, dinamismul şi entuziasmul său, urmărind ca fiecare acţiune şi manifestare să conducă la înţelegerea că sentimentele şi convingerile patriotice se verifică prin prin îndeplinirea exemplară a îndatoririlor şcolare. participarea lor, alături de toţi oamenii muncii, la opera de edificare a noii societăţi pe pămîntul României, învăţătorii şi profesorii vor putea îndeplini la nivelul exigenţelor cerute de etapa în care ne aflăm sarcinile trasate şcolii în Programul de măsuri privind aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului şi ale Congresului educaţiei politice şi al culturii socialiste în domeniul ideologiei şi al culturii socialiste.

–1977, se introduce în învăță-
onal și postliceal. în fiecare
o oră de informare politică".
omeniul muncii ideologice, politice

une politică

Din aceste indicații pe care le-am primit din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, consemnăm în caietul nostru de activitate didactică următoarele elemente :

Conținutul de bază al orei de informare politică îl constituie politica internă și externă a partidului nostru.

Obiectivul educativ principal al orei de informare politică constă în cunoașterea și înțelegerea profundă de către elevi a fenomenelor dezvoltării economico-sociale, atît naționale, cît și internaționale.

Scopurile educative pe care urmărim să le realizăm prin ora de informare politică sînt : formarea la elevi a capacității de a explica — în orice împrejurări — politica partidului nostru, și de a demonstra justețea ei și cultivarea motivației de a acționa cu toată hotărîrea pentru a contribui la înfăptuirea în viață a politicii Partidului Comunist Român.

Din punct de vedere metodic, ne vom propune, și vom stărui și asupra altor obiective educative, printre care menționăm :

— integrarea complexă a elevilor în realitatea noastră socialistă, care se realizează prin cele trei canale principale : munca productivă, cunoștințele la nivelul revoluției tehnico-științifice contemporane și înțelegerea faptului și acțiunii politice ;

— crearea și dezvoltarea la elevi a **motivației pentru atitudine participantă** la viața social-politică ;

— formarea deprinderilor și obișnuințelor **de autoinformare permanentă asupra politicii interne și externe a partidului nostru ;**

— dezvoltarea capacității de **participare la dezbaterea problemelor politice** și de abordare a fenomenelor dezvoltării economico-sociale contemporane **de pe poziția politicii partidului nostru.**

De bună seamă, aspectele metodice printre care amintim organizarea orei de informare politică în funcție de nivelul școlar (care cuprinde elevi de la clasele gimnaziale și pînă la școlile postliceale), folosirea presei județene pentru cunoașterea concretă a realității socialiste direct înconjurătoare, atragerea elevilor la alcătuirea mijloacelor didactice (colecții de publicații, extrase din documentele de partid ș.a.), precum și alte aspecte privind cunoașterea locului și rolului orei de informare politică în activitatea noastră didactică, **se înscriu ca preocupări care vor stimula creația didactică de masă a cadrelor didactice și vor îmbogăți experiența pregătirii elevilor pentru muncă și pentru viață.**

Desfășurată în toate școlile din țară, în spiritul cerințelor procesului instructiv-educativ, sub directa conducere a organelor și organizațiilor de partid, ora de informare politică a devenit ea însăși una din noile realități ale școlii românești.

Prof. ELENA COJAN
Inspector general în Ministerul Educației și Învățămîntului

o parte din numărul de ore
se va folosi pentru studiul
omeniul muncii ideologice, politice

a latina

educației politice și ale culturii socialiste.

În anul școlar 1976/1977, limba latină se va preda în trimestrele al II-lea și al III-lea în 20 de ore, în cadrul orelor de limbă română de la clasa a VIII-a, de către profesorii de limba și literatura română.

Instrucțiunile trimise inspectoratelor școlare județene stabilesc atît modul în care se vor asigura orele necesare predării limbii latine, cît și măsurile pe care trebuie să le ia inspectoratele școlare în vederea pregătirii profesorilor.

Pentru a veni în sprijinul acestei acțiuni, Ministerul Educației și Învățămîntului, prin I.C.P.P.D., a organizat, între 25 septembrie și 1 octombrie a.c., un curs de perfecționare a profesorilor de limba latină (2—3 din fiecare județ), care vor conduce, în calitate de lectori cursurile de pregătire organizate în județe. În același scop, au fost puse la dispoziția inspectoratelor programa cursului de perfecționare și programa școlară de predare a limbii latine.

În prezent, în întreaga țară funcționează săptămînal cercuri și seminarii de pregătire a profesorilor de limba română care predau la clasa a VIII-a.

Este în lucru un manual de limba latină pentru clasa a VIII-a, care reprezintă, de fapt, o adaptare și o simplificare a manualului actual pentru anul I de liceu. Au fost menținute textele simple, accesibile elevilor și s-au extins explicațiile de vocabular care pun în evidență caracterul latin al limbii noastre. Manualul respectiv va fi difuzat în școli pînă la începerea trimestrului al II-lea al acestui an școlar.

Pentru anul școlar 1977/1978, se va elabora o nouă programă de limba latină pentru clasa a VIII-a, pe baza căreia va fi editat un manual corespunzător vîrstei și cunoștințelor elevilor acestei clase și care să extindă comparațiile între formele gramaticale și lexicale latine și cele ale limbii române. De asemenea, s-au înclus în planurile editoriale tipărirea dicționarului latin-român și a gramaticii limbii latine, instrumente de lucru prețioase, atît pentru profesori, cît și pentru elevi.

Este necesar ca profesorii de limba română care vor preda limba latină să facă din sarcina stabilită în programul de măsuri mai sus-amintite, o sarcină patriotică, de înaltă răspundere.

DUMITRU SĂVULESCU
Inspector general în Ministerul Educației și Învățămîntului

„Educația pentru muncă și profesie în organizația pionierilor"

de dr. GH. FLEANCU, Ed. didactică și pedagogică, 1976

După o scurtă introducere în determinarea obiectivă a problemei enunțate în titlul lucrării, autorul insistă cu competență asupra preocupărilor unor organizații de copii și preadolescenți din lume în legătură cu educația pentru muncă și profesie (Cap. I), analizează activitatea extrașcolară a unor mișcări de copii din România în trecut și din anii construcției socialismului în țara noastră, desfășurată în această direcție (Cap. II și III) și remarcă, pe bază de studii, acțiunea largă de cooperare a factorilor educativi în procesul pregătirii pentru muncă și profesie a generației tinere (Cap. IV).

Capitolul al V-lea „Realități și perspective în acțiunea de optimizare a procesului de educație pentru muncă și profesie..." relevă căile proprii prin care pionieria contribuie la formarea intereselor, la orientarea opțiunilor și determinarea deciziei optime în alegerea profesiei de către elevi.

Prezentînd procesul de educație pentru muncă și profesie în unitatea și continuitatea sa, pe baza studiului întreprins și a prelucrării materialului faptic cu ajutorul unor interesante metode și procedee statistice, autorul subliniază implicațiile pionieriei în toate etapele acestui proces, conturînd sistemul specific prin care Organizația pionierilor coparticipă la această importantă operă socială.

Rod al unor cercetări temeinice de mai multi ani, lucrarea recent apărută completează un aspect insuficient elaborat pînă în prezent și se recomandă ca un instrument util tuturor celor care iau parte la elucidarea teoretică și practică a pregătirii tineretului pentru muncă și profesie. Cadrele didactice, comandanții-instructori de pionieri, activiștii Organizației pionierilor și ai Uniunii Tineretului Comunist, psihologii școlari, conducătorii de cercuri pentru elevi vor găsi în cartea semnalată de noi, orientări, sugestii și date folositoare pentru activitatea pe care o desfășoară.

Prof. dr. ANTON VASILESCU

ȘCOALA ȘI PRODUCȚIA

În municipiul Focșani s-a organizat recent expoziția „Școala și producția agricolă", în cadrul căreia au fost prezentate produse din micro-cooperativele agricole de producție și loturile școlare, rezultat al pregătirii tehnico-practice a elevilor din școlile sătești ale județului.

Cîteva cifre sînt edificatoare pentru preocuparea pe care o manifestă școlile în acest domeniu, pentru eficiența activității desfășurate : suprafața micro-cooperativelor școlare a crescut de la 7,5 ha., în 1972 la 148 ha. în prezent ; toate microcooperativele agricole din județ au funcționat cu plan de producție care, în aceeași perioadă, înregistrează o creștere de la 18 600 lei la 485 000 lei ; producțiile obținute la diferite culturi evidențiază o activitate bine organizată și planificată, desfășurată cu dragoste de pionieri și școlari. De exemplu, la producția de struguri, Școala generală Putna-Balotești a recoltat 9 800 kg. la ha., Școala generală Urechești, 11 000 kg. la ha ; la ardei gras, cultivat în solar, Școala generală Unirea-Odobești a obținut 15 000 kg. la ha., la porumb, Școala generală Golești-Focșani, 8 000 kg. la ha.

În acest an școlar activitatea va fi îmbunătățită, pentru ca școala din mediul sătesc să poată realiza în condiții cît mai bune pregătirea viitorului schimb de muncitori în agricultură.

„SIMBOLISM, MODERNISM AVANGARDISM. ÎNDRUMĂRI METODICE"

de IOAN MIHUȚ
E.D.P. București, 1976

Studiile asupra simbolismului, modernismului, avangardismului nu lipsesc în literatura română. O apreciabilă listă bibliografică poate fi consultată și în lucrarea pe care o comentăm. Autorul ei, Ioan Mihuț, a pornit însă — credem — de la convingerea (pe care am împărtășit-o) că în unele școli predarea acestor curente (orientări) se face încă defectuos, fie lacunar sau expeditiv (materialul documentar, vast, nu e întotdeauna la îndemîna profesorului), fie pe baza unei documentații abundente, care nu mai lasă loc aprofundării și interpretării.

Și atunci, lucrarea lui Ioan Mihuț (apărută sub îngrijirea competentă a redactorului Magdalena Panaitiu) are menirea să înlăture cel puțin aceste două deficiențe, punînd la dispoziția profesorilor, în același volum : un cuprinzător studiu-sinteză asupra curentelor, orientărilor și revistelor de esență modernistă (de la simbolism pînă la ultimele ramificații și ecouri ale avangardismului), precum și asupra „reacției" aparținînd scriitorilor de orientare tradiționalistă sau realistă ; interesante recomandări metodice, privind „modalitățile de apropiere a elevilor de înțelegerea poeziei moderne" ; sugestii și modele de analize literar-științifice ; un grupaj selectiv al celor mai elocvente opinii critice și — într-o inspirată „anexă" — o microantologie poetică, articole și manifeste modernist-avangardiste.

DRAGOMIR MAGDIN

CĂRȚI EDITATE DE C.E.C.

„O comoară la îndemîna tuturor" : Cuprinzînd texte semnificative din folclorul românesc, precum și scenete, proverbe și fragmente din opere ale unor scriitori români și străini, cartea își propune să dezvolte — în primul rînd la tineri — spiritul de economie, chibzuiala, buna gospodărire, grija față de avutul obștesc, dragostea de muncă. În contrast cu aceste nobile deprinderi ce îl înalță pe om, în carte sînt combătute și condamnate unele racile care degradează ființa umană (lenea, egoismul, zgîrcenia etc.).

„Casa fermecată" : O culegere de scurte lucrări ale scriitorilor români contemporani, alcătuită de poetul Irimie Străuț. Volumul se adresează copiilor de la grădiniță și din clasele mici, cărora, de asemenea, urmărește să le dezvolte unele bune însușiri cum ar fi : dorința de a munci, spiritul de economie etc. Bogat ilustrat, volumul este un auxiliar prețios în activitatea educatoarelor și învățătoarelor.

MICII NOȘTRI ARTIȘTI ÎN OLANDA

Cercul de desen „Ion Diaconescu" al Școlii generale nr. 5 din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej și-a trimis rodul strădaniei componenților săi, dincolo de hotarele țării, la Haga, unde — ca și în alte țări — lucrările tinerilor artiști se bucură de un deosebit succes. Munca cercului constituie un adevărat laborator în care tinerele vlăstare și-au materializat trăirile interioare sub forma liniei și culorii. La concursurile internaționale la care au participat acești mici soli ai artei românești au obținut distincții de prestigiu, făcînd cunoscute pe toate meridianele explozia de viață și puritate sufletească a copilăriei fericite pe care o trăiesc în România de astăzi. Au obținut : Premiul 1 la Concursul UNICEF „Meridianele prietenie", Paris, 1970 ; Premiul 1 la Muzeul de artă al copiilor lumii, Avignon, 1971 ; Marele premiu „Bucurile primăverii", Paris, 1972; Premiul Concursului internațional „Shankar" (India), 1973 ; Premiul UNICEF la Concursul „Familia mea", Geneva, 1974 ; Marele Premiu al Concursului „Paleta de aur", București, 1975. Amintim participările la expozițiile organizate în S.U.A., Japonia, Franța, India.

NICOLAE. N. RĂDULESCU

Consfătuire a organizațiilor sindicale din învățămîntul superior

Municipiul Cluj-Napoca a găzduit în zilele de 29—30 octombrie Consfătuirea-schimb de experiență cu președinții comitetelor sindicatelor din institutele de învățămînt superior și cercetare științifică, în cadrul căreia s-au evidențiat rolul și contribuția organizațiilor sindicale în activitatea profesională, organizatorică, administrativă, socială din acest compartiment al învățămîntului din țara noastră.

Organizată de Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură și de Ministerul Educației și Învățămîntului, Consfătuirea se înscrie în acțiunile inițiate pentru a formula și oferi practicii soluții concrete, eficiente care să asigure înfăptuirea tuturor sarcinilor ce revin învățămîntului în contextul Programului de măsuri, sinteză a hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste.

Schimbul de experiență — desfășurat pe baza dezbaterilor în secții, în plen și a vizitelor în laboratoarele și atelierele unor facultăți ale institutelor de învățămînt superior din Cluj-Napoca — a prilejuit participanților abordarea și aprofundarea unei arii largi de probleme privind conținutul științific și metodic al procesului de învățămînt conceput unitar și în corelația cercetare-producție, cu scopul unei temeinice pregătiri științifice și pentru integrarea școlară și socio-profesională corespunzătoare a absolvenților diferitelor trepte de învățămînt mediu și superior ; perfecționarea profesională a personalului didactic, calificarea și policalificarea personalului TESA și auxiliar ; s-a relevat, de asemenea, contribuția organizațiilor sindicale, a reprezentanților acestora, în rezolvarea operativă a tuturor aspectelor pe care le incumbă activitatea caracteristică învățămîntului superior.

A reținut atenția problema pregătirii personalului didactic pentru învățămîntul general și liceal de către instituțiile de învățămînt superior, contribuția efectivă a acestora la continua perfecționare profesională, de specialitate și metodică a profesorilor din gimnaziile și liceele țării noastre, din mediul rural și urban.

Din partea Ministerului Educației și Învățămîntului a răspuns unora dintre problemele ridicate de către participanți, în cadrul lucrărilor consfătuirii, tov. prof. univ. dr. Petre Burloiu (director adjunct în Direcția învățămîntului superior și a cercetării științifice).

În încheiere a luat cuvîntul prof. Silvia Ilie, președintele U.S.I.S.C., care a apreciat conținutul dezbaterilor și a evidențiat importanța modalităților de realizare a problemei integrării învățămîntului cu cercetarea și producția, în funcție de specificul, profilul și situațiile concrete din fiecare unitate de învățămînt superior, din fiecare centru universitar ; necesitatea soluționării diferențiate, cu maximum de randament a problemelor determinate de perfecționarea profesională a cadrelor didactice, pe baza unui sistem de documentare judicios întocmit ; intensificarea eforturilor organelor sindicale, care, în colaborare cu organizațiile de tineret — sub conducerea organelor și organizațiilor de partid — să contribuie la înfăptuirea sarcinilor de majoră importanță pe care le are de îndeplinit învățămîntul românesc în etapa actuală.

VALERIA BACIU

SIMPOZIONUL NAȚIONAL

„Asigurarea progresului școlar pe calea sprijinirii diferențiate a elevilor la învățătură". Metode, procedee și tehnici de evaluare a progresului școlar"

Prin tema sa de mare importanță pentru buna desfășurare a procesului de învățămînt, și Simpozionul din acest an a reușit să stîrnească încă de la început un viu interes în rîndul colegilor noștri de la catedră, conștienți că în munca lor de zi cu zi ideea de progres școlar este o idee esențială, dominantă, fără de care nici nu se poate concepe instruirea și educația tinerelor vlăstare.

Dezbaterile care au avut loc pînă acum — la fazele pe localități și județene — au demonstrat că în progresul școlar sînt incluse înseși ideile de bază ale pregătirii tineretului sub toate aspectele — și cunoștințele de cultură generală și pregătirea pentru munca productivă și înnobilarea personalității umane cu alese virtuți cum ar fi : patriotismul, cinstea, hărnicia etc.

Simpozionul din acest an, cum se poate vedea chiar din titlul său, abordează progresul școlar și din punct de vedere metodic, arătînd criteriile de evaluare ale acestuia, care încep să devină tot mai mult criterii de evaluare a propriei activități a fiecărui om al școlii.

Pînă în prezent, etapa județeană a Simpozionului s-a desfășurat în mai multe județe (Alba, Bacău, Brăila, Cluj, Covasna, Dolj, Galați, Ialomița, Iași, Maramureș, Prahova, Sibiu, Teleorman, Vîlcea, precum și în sectoarele 1 și 6 ale municipiului București). Pînă la sfîrșitul acestei luni, etapa județeană a Simpozionului se va încheia în întreaga țară.

Etapa județeană, acolo unde ea a avut loc (în județele amintite), a demonstrat încă o dată grija organelor locale de partid, prin participarea nemijlocită a reprezentanților lor la dezbateri, prin crearea condițiilor de desfășurare a acestei prestigioase manifestări a cadrelor didactice, prin îndrumările date.

Așa după cum am mai anunțat în coloanele revistei noastre, etapa națională a Simpozionului se va ține la București în vacanța de iarnă. Inspectoratele școlare, comitetele sindicatelor învățămînt și casele corpului didactic din județele unde etapa județeană s-a încheiat, care n-au trimis comunicările selectate pentru etapa națională, sînt invitate să le expedieze cît mai urgent pe adresa Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură (Str. Spiru Haret, nr. 12, București, sectorul 7) ; aceasta în vederea cuprinderii lor în programul ce se întocmește acum. Precizăm că netrimiterea la timp a comunicărilor pe adresa menționată determină neincluderea județului respectiv în etapa națională a Simpozionului.

Un util instrument de lucru pentru învățători

Inspectoratul școlar al municipiului București, Casa corpului didactic, a elaborat recent un caiet metodic sub titlul : **„Din experiența unor cadre didactice din învățămîntul primar"**. Alcătuit pe patru mari capitole care cuprind : probleme de fonetică și scriere ; modalități ale predării aritmetice ; cunoașterea mediului ; desen și pe subcapitolele : probleme de fonetică și scriere (clasele I și II) ; probleme de morfologie (clasele a II-a și a IV-a) ; probleme de sintaxă (clasa a III-a) : modalități de dezvoltare a vorbirii (clasa I) : lecții de citire (lectură pentru inițierea elevilor în tehnica învățării (clasele II, III și IV), acest caiet metodic, conceput ca instrument care să permită un schimb de experiență între cadrele didactice din învățămîntul primar are, prin planurile de lecții cuprinse, și o valoare orientativă mai ales pentru învățătorii începători, oferindu-le exemple de organizare a unor lecții la principalele obiecte cuprinse în planul de învățămînt pentru clasele I—IV. Firește, înțelegerea și aplicarea lor eficientă depind, în mare măsură, de pregătirea personală, de capacitatea creatoare și de dorința de perfecționare a tuturor celor cărora le este destinat acest caiet.

Consiliile organizației pionierilor factori activi în perfecționarea procesului de învățămînt

Pentru aplicarea în viață a orientărilor date de Programul partidului, de hotărîrile Congresului al XI-lea al P.C.R., a indicațiilor cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste, întreaga activitate a Organizației pionierilor urmărește cultivarea la toți pionierii și școlarii a dragostei și răspunderii lor față de învățătură, a interesului pentru știință și tehnică, dezvoltarea în rîndurile copiilor a respectului și pasiunii față de munca concretă, producătoare de valori materiale.

Atitudinea față de învățătură — înțeleasă ca latură principală a educării în spirit revoluționar a pionierilor și școlarilor — presupune integrarea acestora în cadrul mai cuprinzător al atitudinii comuniste față de muncă și viață. În această perspectivă, problema învățăturii devine un mijloc de cultivare a idealurilor comuniste, patriotice și revoluționare în rîndurile pionierilor și școlarilor.

În acest context, ținînd seama de exigențele și sarcinile sporite ce revin Organizației pionierilor, hotărîtor este pentru întreaga noastră activitate diversificarea, în continuare, a formelor și metodelor de muncă menite să sădească în conștiința fiecărui copil necesitatea de a învăța pe măsura maximei sale capacități, contribuind astfel, în măsură mult mai mare, la îmbunătățirea calitativă a procesului de asimilare a cunoștințelor teoretice și practice, la combaterea tendințelor de mediocritate, de neîndeplinire a obligațiilor școlare.

Extinzînd experiența pozitivă acumulată, consiliile și comandamentele pionierești, comandanții-instructori trebuie să acorde mai mare atenție aplicării cu consecvență în viața colectivelor pionierești a „Programului educației prin muncă și pentru muncă, în spirit revoluționar a pionierilor și școlarilor", a „Codului etic al pionierului", promovînd, totodată, pe scară mai largă, formele de întrajutorare la învățătură, sprijinirea școlii în organizarea și desfășurarea orelor de meditații și consultații, a programului prelungit, a muncii din internate, vizînd în principal asigurarea respectării de către fiecare pionier și școlar a ordinii și disciplinei, folosirea eficientă a timpului destinat studiului. Stimularea preocupării față de învățătură a fiecărui copil trebuie să devină un obiectiv fundamental și permanent al tuturor grupelor și detașamentelor pionierești. O atenție deosebită va trebui acordată pregătirii pionierilor și școlarilor din clasele I și V, adaptării lor la cerințele specifice ale activității școlare. Prin întreaga activitate educativă desfășurată în cadrul organizației „Șoimii patriei" va trebui să urmărim pregătirea copiilor preșcolari pentru intrarea în clasa I, cultivîndu-le dorința de a deveni școlari și pionieri.

Stimulînd printr-o gamă largă de activități atitudinea înaintată față de învățătură și muncă a copiilor, Organizația pionierilor contribuie efectiv la îmbunătățirea nivelului de pregătire teoretică și practică a acestora, la lichidarea repetenției din ciclul primar și în perspectivă din cel gimnazial, la școlarizarea tuturor copiilor de vîrstă școlară.

Corespunzător indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, a prevederilor din Programul de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste, în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-educative, Organizația pionierilor, alături de școală și organizația U.T.C. acționează concret pentru întărirea continuă a caracterului aplicativ al procesului de învățămînt, al tuturor activităților ce se desfășoară cu copiii.

Ne vom preocupa în acest sens ca, încă în cadrul organizației „Șoimii patriei", preșcolarii și școlarii din clasele I să fie obișnuiți cu munca, cu îndeplinirea unor sarcini gospodărești, pe măsura puterii lor, antrenîndu-i la acțiuni de înfrumusețare a grădinițelor și școlilor, la păstrarea și îngrijirea obiectelor personale și comune, a locurilor de joacă.

Pentru copiii din clasele ciclului primar, consiliile și comandamentele pionierești, sprijinind școala, au datoria să inițieze o gamă mai largă de activități în cadrul detașamentelor pionierești, care prin conținutul lor să contribuie la formarea unui volum mai amplu de deprinderi practice, vizînd în acest scop realizarea în cadrul cercurilor aplicative a unor obiecte utile, care să solicite procedee și deprinderi de muncă specifice vîrstei.

În ansamblul activităților menite să asigure legarea învățămîntului de producție, de viață, consiliile județene, consiliile și comandamentele municipale, orășenești și comunale ale Organizației pionierilor vor acorda un sprijin mai concret școlii, atît în organizarea activităților tehnico-productive din ciclul gimnazial, cît și în asigurarea corelării mai corespunzătoare a conținutului lor, cu cerințele dezvoltării economico-sociale a localităților, județelor, cu necesarul de forță de muncă calificată.

Acționînd cu răspundere pentru aplicarea în viață a hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului, cu privire la legarea învățămîntului de producție și cercetare, Organizația pionierilor și-a stabilit un program propriu avînd ca obiectiv concret cuprinderea în cercurile tehnico-aplicative și în micro-cooperativele agricole de producție pînă la sfîrșitul actualului plan cincinal, a 75% din populația școlară de vîrstă pionierească.

Îndeplinirea acestui obiectiv necesită însă o acțiune concretă din partea tuturor consiliilor și comandamentelor pionierești, pentru înființarea încă din acest an, cu sprijinul cadrelor didactice, a unor specialiști din industrie și agricultură, în toate școlile și în unele unități economice, licee de specialitate, școli profesionale, a unor cercuri tehnico-aplicative, al căror profil și conținut să fie corelate cu dezvoltarea economico-socială actuală și de perspectivă a localității și județului, fără să reprezinte însă ceea ce se face în cadrul practicii productive.

În ansamblul muncii noastre, cultivînd mîndria patriotică a pionierilor și școlarilor pentru afirmarea științei și tehnicii românești, va trebui să sporească ponderea activităților bazate pe creație și cercetare, a celor cu caracter interdisciplinar, extinzînd elementele de investigare și anticipație, încurajînd mai stăruitor inventivitatea, originalitatea și flexibilitatea în gîndire, fantezie și imaginația creatoare a copiilor.

Îmbunătățiri substanțiale, sub raportul conținutului și al eficienței, vor trebui aduse și în ceea ce privește organizarea și participarea pionierilor și școlarilor la concursul de creație tehnică „Minitehnicus". Aceasta va trebui să devină o manifestare largă de masă, cu etape pe școală, localitate, județ și republicană, la care să participe cu lucrări concepute și realizate, aplicabile în procesul de producție sau în activități instructiv-educative, un număr cît mai mare de copii. Casele pionierilor vor trebui, în acest context, să devină centre de finalizare a activității tehnico-aplicative din școli și unități economice, de stimulare a inventivității și creativității copiilor, capabile să generalizeze experiența pozitivă, să îndrume competent preocupările copiilor, să pregătească și să organizeze întreceri, concursuri, demonstrații, expoziții și alte manifestări de masă în domeniul activității tehnico-aplicative și științifice.

Cu sprijinul școlii, al organizațiilor U.T.C., al familiei, al unităților economice, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, consiliile și comandamentele pionierești, desfășurînd o largă și variată activitate tehnico-aplicativă și științifică sînt chemate să contribuie mai mult, mai eficient la orientarea școlară și profesională a copiilor, la formarea și dezvoltarea încă de la această vîrstă a gîndirii lor economice și tehnologice.

Avînd în vedere sarcinile mari care revin învățămîntului în domeniul pregătirii tinerei generații, consiliilor Organizației pionierilor, comandanților-instructori, tuturor cadrelor care lucrează în cadrul Organizației pionierilor, ne revine datoria de a sprijini școala în îndeplinirea sarcinilor ce-i revin din documentele de partid și de a iniția acțiuni proprii menite să întregească, să consolideze procesul instructiv-educativ. Ținînd seama de faptul că, mai ales la nivelul școlilor, comandanții-instructori nu în toate cazurile se situează pe o poziție activă în soluționarea problemelor privind procesul de învățămînt, este necesar ca în viitor consiliile Organizației pionierilor să acționeze mai energic în direcția înțelegerii de către toți comandanții-instructori a rolului important care le revine atît în calitatea lor de activiști ai Organizației pionierilor, cît și în cea de învățător sau profesor. Este, de asemenea, necesar ca și în cadrul consiliilor comandanților-instructori din școli, periodic, să se dezbată probleme ale procesului instructiv-educativ, urmînd ca problemele rezultate, concluziile desprinse să fie prezentate și discutate cu conducerile școlilor.

Sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, împreună cu școala și organizațiile U.T.C., vom acționa mult mai hotărît pentru pregătirea viitoarelor generații de constructori ai socialismului și comunismului, pentru înțelegerea de către fiecare pionier și școlar a faptului că munca reprezintă criteriul fundamental de apreciere a conduitei și contribuției fiecărei persoane la progresul societății, o necesitate pentru afirmarea și dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

IULIU FURO
vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Fișe pentru „Istoria învățămîntului din România"

Fișa nr. 2 — SPIRU HARET

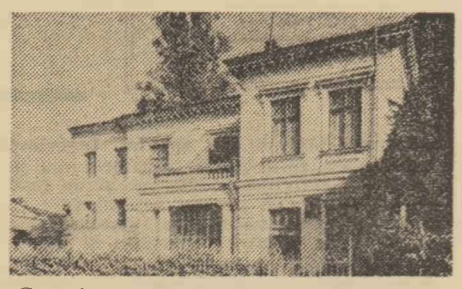

Casa în care a locuit Spiru Haret între anii 1883—1912 (București, str. Lt. Lemnea nr. 7)

1. **ITEMUL :** Activitatea extrașcolară.
2. **DATAREA :** 1897-1910.
3. **DOMENIUL :** Concepția lui Spiru Haret despre rolul învățătorului în viața satului.
4. **SURSE PRIMARE :** I — „Raport asupra activității Ministerului de Instrucție". București 1903 (sau în Opere vol. 2 pg. 205—485).
5. **SURSE PRINCIPALE :** a) anterioare : II — „Decizia 78677 din 25 noembrie 1898, pentru înființarea a 320 de biblioteci populare pe lîngă școalele primare" (în Sp. Haret — Opere, vol I pg. 307) ● III — „Decizia 10 825 din 21 febr. 1902 pentru organizarea cercurilor culturale" (în Opere vol. II pg. 138) ● IV — „Circulara din 13 iunie 1902 ca băncile populare să nu facă întreprinderi riscate" (în Opere vol. II pg. 153) ● V — „Circulara nr. 17881 din 18 aprilie 1903, ca să lumineze pe săteni în privința intrigilor contra băncilor populare" (în Opere vol. II pg. 189).

b) ulterioare : VI — „Circulara nr. 44933 din 16 aug. 1904 către învățători, ca să îndemne pe săteni a se asocia spre vinderea produselor în comun" (în Opere vol. II pg. 501) ● VII — Ordin nr. 21036 din 30 nov. 1904 către învățătorii ambulanți însărcinați cu propaganda pentru tovărășii" (în Opere vol. II pg. 508) ● VIII — „Circulara din 1907 către învățători pentru înființarea cursurilor de adulți (în Opere vol. III pg. 36) ● IX — „Circulara nr. 9880 din 28 febr. 1908 către revizori, despre înființarea cooperativelor sătești" (în Opere vol. III pg. 42) ● X — „Circulara nr. 80506 din dec. 1908 către membrii corpului didactic pentru înființarea de școale de adulți" (în Opere vol. III pg. 56).

6. **CONȚINUTUL ITEMULUI :** Una dintre cele mai importante manifestări sociale ce se leagă de activitatea marelui reformator al învățămîntului nostru, care a fost, la sfîrșitul secolului trecut și începutul acestui secol, Spiru C. Haret, iese oarecum din domeniul propriu-zis școlar, după cum arată și numele cu care s-a încetățenit în epocă : **Activitatea extrașcolară.** Iată cum justifică Haret acțiunea sa : [„Este admis și e un adevăr că țara noastră a realizat în 60 de ani progrese de neînchipuit. Izolată pînă deunăzi, prin situațiunea sa geografică și mai mult încă prin forța împrejurărilor, ea s-a găsit deodată într-o situațiune de inferioritate incompatibilă cu vigoarea și inteligența poporului său, atunci cînd a încetat izolarea de mai înainte. Energia și succesul cu care ea luptă de atunci pentru a recîștiga timpul pierdut îi vor da, fără îndoială, locul ce merită în lume. Dar trebuie să lucrăm prin toate mijloacele, ca momentul acela să sosească cît mai curînd."] Păturile de jos ale poporului au cu deosebire trebuință de solicitudinea noastră. Ele sînt acelea care au beneficiat mai puțin de lucrarea de transformare din ultimele decenii și aceasta este natural, deoarece mișcarea venită de sus în jos are trebuință de timp mai lung pînă să se comunice masei." (I)

În concepția lui Haret, școala urma să devină „centrul cultural al satului", iar învățătorul, de la un simplu funcționar, la un „apostol cultural al neamului", părăsind cei patru pereți ai clasei și extinzîndu-și aria de activitate pînă la hotarele satului : „Dacă învățătorul ar considera rolul său ca terminat îndată ce a dat strict cantitatea și felul de muncă pentru care este plătit, el ar fi un bun funcționar, dar nu ar merita numele de apostol, cu care se glorifică, și nu ar fi un bun patriot. Învățătorul trebuie să învețe să facă mai buni nu numai pe copii, dar și pe toți cei care au trebuință să fie instruiți și luminați." (I)

Haret cerea deci învățătorului să fie un factor de ridicare culturală a satului. Pentru aceasta el preconizează noi forme de activitate :

● Școalele de adulți : „Printre aceste direcții, aceea care pentru moment se impune cu un caracter de cea mai imperioasă necesitate, este aceea a instrucției adulților sub toate formele : prin școli de adulți propriu-zise, prin cursuri de seară, conferințe etc. În adevăr, ori cu cită intensitate ar lucra școala propriu-zisă de aci înainte, nu trebuie să pierdem din vedere că acțiunea ei se mărginește numai asupra copiilor și adolescenților, lăsînd în afară de acțiunea ei binefăcătoare marea mulțime a acelora care, în timpurile trecute, nu s-au putut bucura nici de instrucția primară. Pentru a micșora dar, în mod simțitor, marea masă a analfabeților, care constituie pentru țară o povară, un pericol și piedica cea mai mare pentru înaintarea ei temeinică în civilizație, ar trebui să așteptăm încă multă vreme, în care bunul renume al țării ar continua să fie înjosit, și în care toată lumea ar avea toată vremea ca să-i treacă cu mult înainte."

● Biblioteci populare, reprezentînd biblioteca școlară plus cărți pentru adulți : „În dorința de a pune la dispoziția țăranilor cunoscători de carte mijloacele pentru întinderea cunoștințelor lor uzuale, (...), de a limpezi întrînșii ideea de drept și datorie, de a-i pune în stare să deslege problemele de care se izbesc în calea vieții lor, în fine de a le deschide sufletul pentru frumos, bine și adevăr..." (II)

● Șezători sătești organizate de învățători cu elevii lor, atît pentru educația artistică a elevilor cît și pentru cea culturală și patriotică a sătenilor adulți.

● Cercuri culturale : „După organizarea lor actuală, cercurile culturale funcționează astfel : școlile dintr-un județ se împart în grupe de cîte cel mult nouă școli ; învățătorii de la aceste școli se adună în fiecare duminică, de la septembrie pînă la mai inclusiv, pe rînd la fiecare din școlile din cercul lor și țin două ședințe, una intimă și alta publică. În cea dintîi se tratează chestiuni pur didactice ; în cea de a doua, la care se caută a se atrage cît mai mulți săteni, se țin conferințe asupra subiectelor celor mai variate din acele care prezintă pentru sătenii un interes practic, moral sau instructiv." (I). [„Art. 4 — Scopul urmărit de cercurile culturale este dublu : 1. Perfecționarea membrilor corpului didactic rural prin lărgirea sferei lor de cunoștințe ; 2. Ridicarea stării morale a sătenilor prin cultivarea în ei a sentimentelor frumoase, și a celei materiale, prin îmbogățirea minții lor cu cunoștințe practice." (III)]

● Organizarea de obști, cooperative și bănci populare pentru ridicarea nivelului economic al satelor.

● Tovărășii pentru vînzarea produselor în comun. Văzînd că un învățător din jud. Vlașca, Stan Morărescu, a făcut o tovărășie cu sătenii ca să vindă produsele în comun și a avut succes, recomandă aceasta printr-o circulară (VI) spre generalizare.

În cine putea găsi Haret un aliat pentru realizarea acestor frumoase deziderate? Primarul sau notarul, perceptorul sau jandarmul nu puteau fi, evident, cei cărora să li se adreseze. „Institutorii și mai ales învățătorii sătești — arată el într-un raport prin care recomanda medalierea cîtorva — constituie fără îndoială unul din factorii cei mai puternici pentru îmbunătățirea stării intelectuale, morale și materiale a țării. Prin numărul lor, prin preparațiunea pe care o au, prin cultura lor, mai ridicată decît a păturii populare în mijlocul căreia trăiesc, prin stabilitatea situației lor, prin putința ce are ministrul de a supraveghia acțiunea lor și de a o îndrepta către anumite ținte, ei pot fi chemați a împlini o lucrare lungă, grea, delicată, stăruitoare, pe care nimeni altul nu o poate face așa de bine ca dînșii. De altfel, în îndeplinirea acestor scopuri Haret înțelege să-i călăuzească nu numai prin numeroasele îndrumări (care deși poartă administrativul titlu de „Circulara nr...", par a fi mai curînd niște lecții de metodică), nu numai la reuniuni profesionale, congrese, conferințe, ci și organizînd școlile normale în așa fel încît din ele să iasă nu numai buni învățători pentru copii ci și pricepuți sfătuitori și îndrumători ai sătenilor. Astfel a introdus în programa acestor școli, studiul contabilității băncilor populare, conferințele populare și alte metode care să-i pregătească pe învățători în direcția noilor activități.

În aceasta stă marea însemnătate a operei școlare a lui Haret. Ea nu a rămas numai pe terenul strict al școlii, nu a fost o simplă operă de bună organizare tehnică și de îndrumare pedagogică a învățămîntului. Sectorul școlar al activității sale s-a încadrat într-o mare concepție de stimulare a energiei maselor truditoare pe ogoarele patriei. Ea reprezintă simburele unei adevărate ofensive cu aspecte multiple : culturale, economice, sociale. „Am vrut să fac din învățători o forță națională, pe care s-o îndrept toată, toată contra mizeriei și întunericului de la sate", a declarat el însuși într-o cuvîntare la Senat, răspunzînd adversarilor care îl atacau pe tema activității extrașcolare la sate.

Dr. ing. prof. RADU SP. HARET

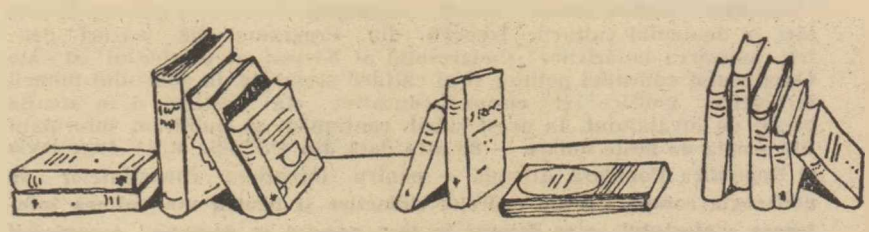

„DIFERENȚIEREA ACTIVITĂȚII CU ELEVII"

În îndeplinirea sarcinilor noastre actuale, ne vine în ajutor lucrarea cu titlul **Diferențierea activității cu elevii din ciclul primar în cadrul lecției** care a fost alcătuită de un colectiv de cercetători de la Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, sub îndrumarea prof. Ion Rizescu.

Autorii (cercetătorii Valentina Filipescu, Magdalena Banto ș.a.) abordează sub aspect teoretic și practic tratarea individuală a elevilor, ca una din căile cele mai eficiente pentru ridicarea nivelului procesului de învățămînt.

În prima parte a lucrării, autorii analizează concepția care stă la baza activității instructiv-educative din școală și clarifică aspectele de principiu cu privire la organizarea activității diferențiate cu elevii, corespunzător realităților și sarcinilor specifice ale învățămîntului nostru. Sînt prezentate pe larg caracteristicile activității diferențiate de clasă, indicîndu-se totodată numeroase forme de activitate instructiv-educativă și instrumente de lucru pentru elevi.

Pentru cunoașterea particularităților elevilor, de un mare folos sînt probele — validate prin experiment științific — pentru determinarea nivelului diferitelor operații intelectuale ale elevilor. După părerea mea probele respective pot fi folosite nu numai în acest scop, ci și ca material pentru exerciții de antrenare și dezvoltare a diferitelor procese intelectuale la copii. În calitate de modele, aceste probe au darul de a stimula activitatea noastră creatoare pentru a realiza, în condițiile specifice ale clasei la care lucrăm, materiale similare.

Inv. ELISABETA BURTEA
Școala generală nr. 141 din București

„CAIET DE ARITMETICĂ" PENTRU CLASELE I ȘI A II-A

Editura didactică și pedagogică, 1976

Zilele acestea au apărut în librării lucrările „Caiet de aritmetică pentru clasa I" (trei caiete) și „Caiet de aritmetică — exerciții și probleme pentru clasa a II-a" (trei caiete). Ele cuprind un bogat material aplicativ de aritmetică redactat în concordanță cu programa și manualul clasei respective, fără a se substitui acestuia. Am rugat autorii acestor lucrări să le prezinte cititorilor noștri:

„Activitatea elevului cu caietul constă în a analiza unele exerciții și probleme rezolvate de către autori, apoi a rezolva el însuși altele, prin completări în scris a rezultatelor direct în același caiet, în locul punctelor de suspensie sau al liniuțelor ce sînt tipărite și fac parte organică din exercițiile și problemele propuse spre rezolvare. Completările constituie în același timp și o muncă de creație personală, la care este dirijat elevul.

Caietul poate fi folosit în orice etapă a lecției, creîndu-se astfel momente de muncă independentă realizate în clasă sub îndrumarea învățătorului. El poate fi folosit însă și pentru activitatea independentă a elevului acasă, dar tot la indicația învățătorului, acesta avînd obligația să controleze ceea ce a realizat elevul acasă.

Exercițiile și problemele anului de studiu (I sau II) sînt repartizate în trei caiete, care corespund în general materiei planificate pe cele trei trimestre școlare, elevul avînd astfel posibilitatea să-și schimbe caietul după fiecare vacanță.

Lucrările de control de la sfîrșitul fiecărui caiet (pentru cele ale clasei I), rezolvate de elev și apoi controlate de învățător sau institutor, indică gradul de însușire a lecțiilor parcurse, constituind — prin aceasta, după părerea noastră — un important auxiliar în desfășurarea muncii individualizate a învățătorului, cu elevii săi".

Prof.
GHEORGHE I. HERESCU
Inv. VASILE MOTRESCU

„TENDINȚE CONTEMPORANE ALE ORIENTĂRII ȘCOLARE ȘI PROFESIONALE"

de MIHAI GHIVIRIGA

Editura didactică și pedagogică, 1976

Problema organizării orientării școlare și profesionale se pune astăzi la noi cu o deosebită acuitate. Un bun sistem de orientare poate asigura o deplină integrare în muncă a tinerelor generații, un maximum de eficiență a muncii și o creștere a productivității, factori de bază pentru construirea societății socialiste.

Lucrarea lui Mihai Ghivirigă abordează această problemă, în laturile ei esențiale, cu o bogată documentație și cu o deosebită competență.

Sînt prezentate în paginile lucrării aspectele actuale ale problemei : lărgirea concepției de orientare școlară și profesională, importanța conținutului educativ al orientării, orientarea procesului continuu, orientarea către familii de profesii, primatul factorilor de personalitate (motivații, interese, aptitudini). Școala e considerată ca principalul factor de orientare a tineretului (Cap. II) și se analizează rolul profesorului în această activitate. De asemenea, este analizat rolul familiei, al serviciilor de orientare și al organizațiilor de tineret în activitatea de orientare.

Se subliniază utilitatea unei echipe pluridisciplinare (medic, pedagog, psiholog) în activitatea de orientare.

În sfîrșit, se prezintă stadiul de organizare a activității de orientare școlară și profesională la noi în țară : cabinete de orientare școlară și profesională și laboratoare județene de orientare școlară și profesională, propunîndu-se (Cap. VII) o schemă a organizării unui sistem național de orientare școlară și profesională.

Cartea abordează toate aspectele esențiale și actuale ale orientării școlare și profesionale. Scrisă cu talent și competență, pe baza unei bogate documentații, ea este o contribuție prețioasă în cercetarea unei probleme de primă importanță pentru învățămînt și pentru educație.

CONSTANTIN BOTEZ

„PROBLEME DE PEDAGOGIE CONTEMPORANĂ"

În colecția „Modernizarea învățămîntului" a apărut vol. 6 al culegerii **„Probleme de pedagogie contemporană"**, selecție de referate pe marginea unor studii de pedagogie și psihopedagogie actuală publicate în presa de specialitate de peste hotare. Așadar, volumul elaborat de un colectiv format din A. Lauterman, S. Lăzărescu, M. Hesselman și cuprinzînd și un studiu de sinteză referitor la modernizarea învățămîntului (autori S. Lăzărescu, M. Solacolu, M. Hesselman), se adresează cadrelor didactice, cercetătorilor și colectivelor de conducere ale unităților școlare și inspectoratelor școlare.

Referatele — vizînd teme fundamentale ale cercetării pedagogice și psihopedagogice contemporane — abordează o largă arie de aspecte ale educației : „Probleme psihologice ale orientării profesionale a elevilor", „O metodă pentru analizarea climatului socio-emoțional dintr-o sală de clasă" ; unele probleme generale de educație : „Educația elevilor pentru autoinstruire" ; probleme de didactică : „Cerințele didactice față de organizarea studiului individual al elevilor", „Evaluarea elevilor și principalele concepte asupra măsurării și evaluării", „Creativitatea — Considerații teoretice și practice privind mijloacele de învățămînt" ; probleme de pedagogie specială (defectologie) ș.a.

Cititorii interesați își pot procura al 6-lea volum de **„Probleme de pedagogie contemporană"** de la Biblioteca centrală pedagogică, str. Zalomit nr. 12, sector 1, București.

AL. TUDOR

Sarcina lărgirii complexului de informaţii dintre ţara noastră şi alte ţări, în domeniul culturii, izvorîtă din Programul de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului şi ale Congresului educaţiei politice şi al culturii socialiste, în domeniul muncii ideologice, politice şi cultural-educative stă neslăbit şi în atenţia presei de învăţămînt. În acest spirit, continuăm să publicăm informaţii din şcoala de peste hotare — de astă dată din U.R.S.S., R.S.F. Iugoslavia şi Republica Populară Albania — pentru întregirea cunoştinţelor de pedagogie comparată ale cadrelor didactice şi pentru mai adînca înţelegere a efortului ce se depune în ţara noastră în domeniul organizării învăţămîntului şi educaţiei tinerei generaţii.

7 NOIEMBRIE

1917 — Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie. Sărbătoarea naţională a Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.

Şcoala sovietică într-o nouă etapă

Există în lume evenimente care pătrund în cronicile istoriei ca fiind unele din cele mai de seamă, din cele mai de neuitat pagini ale ei. Pentru a 59-a oară, marele popor sovietic şi întreaga omenire progresistă aniversează Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie.

Privind în urmă, vedem clar drumul străbătut de patria noastră în acest răstimp, împlinirile pe care a reuşit să le atingă în toate domeniile — industrial ştiinţific, cultural, al învăţămîntului.

În cincinalul precedent, în faţa şcolii sovietice stătea problema desăvîrşirii trecerii la generalizarea învăţămîntului mediu. Cum s-a rezolvat această problemă ? Tinerilor care au terminat opt clase şi care au primit diplomă de absolvire li s-a creat posibilitatea să aleagă între : şcoala medie de cultură generală (clasele 9 şi 10), şcoala profesională-tehnică şi şcoala tehnică. Se poate observa că şcoala profesională-tehnică devine în prezent o nouă formă de instituţie de învăţămînt. Dacă înainte tinerii, pe parcursul a unu sau doi ani de studii, îşi însuşeau numai o profesie, în prezent, mărindu-se durata studiilor pînă la trei ani ei primesc şi o pregătire de cultură generală la nivelul şcolii medii. Deci, învăţămîntul are trei variante, la alegere, pentru tînăr, dintre care una este obligatorie.

Congresul al XXV-lea al P.C.U.S. a făcut bilanţul planului cincinal de ansamblu, deci şi al cincinalului învăţămîntului. În prezent, în U.R.S.S., procentul de tineri şi tinere, absolvenţi a opt clase, care primesc în şcoli o pregătire medie, depăşeşte 97%. Desigur, acest nivel fără precedent în domeniul învăţămîntului sovietic a putut fi atins datorită permanentei atenţii a partidului şi statului pentru creşterea şi educarea tinerei generaţii, pentru perfecţionarea sistemului de învăţămînt.

Noul plan cincinal este un cincinal al eficienţei şi calităţii în toate domeniile noastre de activitate, implicit în domeniul învăţămîntului.

Pentru transpunerea în viaţă a noilor sarcini în ţara noastră creşte considerabil baza didactico-materială a învăţămîntului. De asemenea, se pune un accent deosebit pe pregătirea şi perfecţionarea cadrelor didactice.

În ţara noastră funcţionează 201 institute pedagogice şi 408 şcoli pedagogice care numai în acest an au trimis spre unităţile şcolare 150 000 de tineri cu pregătire pentru activitatea didactică. În prezent, în şcolile din U.R.S.S. lucrează aproximativ trei milioane de cadre didactice.

Cadrele didactice sovietice străduindu-se să-şi îmbunătăţească activitatea, introduc activ în procesul de învăţămînt noile mijloace tehnice, metodele înaintate de predare. „În actualele condiţii, cînd volumul de cunoştinţe necesare omului creşte rapid, nu se mai poate pune mare preţ pe însuşirea unui anumit volum de cunoştinţe. Este necesar să se formeze la elevi capacitatea de a-şi completa singuri cunoştinţele, de a se orienta în fluxul vertiginos de informaţii ştiinţifice şi politice" — această idee care a fost înscrisă în Raportul C.C. al P.C.U.S. la al XXV-lea Congres, subliniază particularităţile actualelor cerinţe din învăţămînt.

În condiţiile generalizării învăţămîntului mediu, cînd majoritatea absolvenţilor vor intra în sfera producţiei materiale, se cere politehnizarea, în continuare, a şcolii, adîncirea deprinderii de a munci, în instruirea şi educarea şcolarilor. Elevii noştri trebuie să aibă posibilitatea de a-şi forma deprinderi temeinice de muncă. Prima experienţă a combinatelor şcolar-productive justifică pe deplin acest lucru. În prezent, în mediul urban funcţionează peste 300 de asemenea combinate, în care elevii din clasele superioare fac cunoştinţă cu bazele unor profesiuni, aceasta înlesnindu-le ulterior alegerea drumului în viaţă. În plus, practic, în fiecare şcoală au fost create ateliere, în multe există cabinete autodotate. În mediul rural, se recomandă singure brigăzile şcolare de producţie.

Rezolvarea tuturor problemelor nodale ale acestui cincinal care a început implică o muncă încordată. Şcoala noastră este chemată să-i înveţe pe toţi oamenii şi să-i înveţe bine. Pe băncile şcolilor de cultură generală din ţara noastră se află în prezent 41 de milioane de băieţi şi fete. Aproape cinci milioane de tineri şi tinere alternează orele de muncă cu cele de cursuri în şcolile medii serale. Aproximativ trei milioane de adolescenţi îşi însuşesc 1 100 de meserii în şcolile profesional-tehnice ; de asemenea îşi însuşesc cunoştinţele de cultură generală. Peste 4,5 milioane de elevi urmează şcoli medii de specialitate. Iar de felul în care ei toţi vor fi pregătiţi, depinde în ultimă instanţă dezvoltarea societăţii noastre, a întregului stat.

ALLA VLADIMIROVNA ORLEANSKAIA
redactor-corespondent al revistei „Ucitelskaia Gazeta"

29 NOIEMBRIE

1945 — Proclamarea Republicii Populare Federative Iugoslavia (din 1963, Republica Socialistă Federativă Iugoslavia).

Reforma educaţiei şi învăţămîntului din Iugoslavia

De mai bine de doi ani, în Iugoslavia se lucrează intensiv la transformarea integrală a activităţii educative şi de învăţămînt. Proiectul acestei acţiuni este cuprins în Rezoluţia despre autogestiunea socialistă a reformei educaţiei şi învăţămîntului, adoptat la cel de-al X-lea Congres al Uniunii Comuniştilor din Iugoslavia, care a avut loc în mai 1974. Scopul principal al acestei reforme este ca sistemul educativ să răspundă cerinţelor dezvoltării societăţii iugoslave, faţă de care a rămas în urmă, păstrînd încă unele relaţii conservatoare.

Prin autoconducerea socialistă a reformei educaţiei şi învăţămîntului se înţelege — înainte de toate — stabilirea de noi relaţii social-economice în acest domeniu.

Cum se realizează aceasta ? În Iugoslavia există un întreg sistem de asociaţii care se numesc „comitete de învăţămînt", alcătuite atît din delegaţi reprezentanţi ai oamenilor muncii din întreprinderi şi instituţii, cetăţeni din aşezările urbane şi rurale, cît şi din delegaţi din partea şcolilor şi altor instituţii de învăţămînt. Aceste „comitete de învăţămînt", pe lîngă alte funcţii, elaborează programul dezvoltării activităţii educative şi de învăţămînt şi stabilesc, totodată, cuantumul mijloacelor financiare pentru buna desfăşurare a activităţii şcolilor. Mijloacele financiare se asigură fie pe calea impozitelor pe salarii şi a beneficiului din agricultură sau din alte ramuri, fie din venitul întreprinderilor şi al instituţiilor. „Comitetele de învăţămînt preşcolar şi primar" iau decizii care se referă la nivelul aşezărilor comunale, iar „comitetele învăţămîntului de orientare" decid asupra problemelor învăţămîntului mediu, postliceal şi superior, conform direcţiilor şi ramurilor de activitate dintr-o republică sau dintr-o regiune autonomă. Hotărîrile acestor „comitete de învăţămînt" sînt supuse acordului organelor comunale şi de stat ale republicilor şi regiunilor autonome.

Reforma învăţămîntului şi educaţiei din ţara noastră cere ca aceste „comitete de învăţămînt" să se perfecţioneze, sporind influenţa delegaţilor reprezentanţi ai factorilor extraşcolari, astfel ca finanţarea activităţii şcolare să se realizeze tot mai puţin pe calea impozitelor şi tot mai mult prin intermediul contribuţiei celor interesaţi, în aşa fel ca şcolile şi alte instituţii de educaţie să-şi realizeze venituri pe baza muncii şi a veniturilor serviciilor proprii.

Reforma cuprinde întregul sistem de educaţie şi învăţămînt, începînd de la învăţămîntul preşcolar şi pînă la cel superior. Una din cele mai importante aspiraţii ale reformei este coordonarea sistemului de educaţie şi învăţămînt cu caracterul socialist al societăţii iugoslave, în aşa fel încît să se ofere condiţii egale de instruire tuturor copiilor şi tinerilor. Crearea acestor condiţii începe să se extindă în prezent încă din perioada preşcolară, pentru că aici s-au şi manifestat unele lipsuri, procentul copiilor cuprinşi în învăţămîntul preşcolar încă este mai mic de 20% din totalul copiilor de vîrstă preşcolară. De aici reiese una din sarcinile fundamentale ale reformei : aceea de a mări numărul instituţiilor preşcolare.

În domeniul şcolii generale de 8 ani reforma cere reducerea actualei împovărări a copiilor cu un vast volum de informaţie şi cu un mare număr de ore. Totodată, se cere acordarea unei mai mari atenţii activităţii educative şi muncii social-utile. De altfel, la sfîrşitul acestui deceniu se vor asigura, în mod gratuit, manuale pentru toţi elevii şcolilor primare, mîncare gratuită în cantinele şcolare şi transportul elevilor care călătoresc pînă la şcoală. Schimbările cele mai radicale trebuie să aibă loc în învăţămîntul mediu care continuă şcoala generală şi care durează de la 3 pînă la 4 ani, în funcţie de profilul şcolilor medii. Cel mai mare neajuns în dezvoltarea acestui nivel — a ciclului liceal — este dualismul în educaţie, adică existenţa şcolilor profesionale care pregătesc elevii doar pentru muncă, pe de o parte, şi liceele care îi pregătesc doar pentru studii, pe de altă parte. Reforma cere ca după şcoala generală de 8 ani, să se creeze un sistem pe care noi îl denumim „învăţămîntul de orientare". În acest învăţămînt, care urmează după şcoala generală de 8 ani, va exista o treaptă generală de învăţămînt cu durata de doi ani, iar apoi un sistem clasic de educaţie pentru muncă în care programele se vor realiza pe durată diferită, de la 6 luni pentru munci necalificate, pînă la 6 ani pentru şcoli de pregătire superioară.

Actualele şcoli postliceale şi cele superioare (facultăţile) fac parte integrantă în prezent din sistemul învăţămîntului de orientare şi totodată dezvoltă studiile în nivele cu diferite durate de pregătire.

La toate nivelele se pune un accent asupra conţinutului marxist, se micşorează „enciclopedismul" şi se fundamentează activităţile social-utile şi muncă productivă.

Primii paşi în practică, ai reformei, demonstrează că în cadrul Iugoslaviei această acţiune nu se desfăşoară uniform şi nu are nici rezolvări unice. Cele şase republici iugoslave şi două regiuni autonome au autonomie în privinţa realizării generale a politicii iugoslave în dezvoltarea învăţămîntului. Ele rezolvă această politică în concordanţă cu propriile lor cerinţe. Pînă în prezent, primele experienţe în aplicarea reformei o au Regiunea Autonomă Voivodina şi Republica Croaţia. Începînd cu anul şcolar 1977—1978, toate republicile şi regiunile autonome vor înfăptui reforme, în aşa fel încît, pe întregul front al educaţiei, se vor petrece schimbări care vor avea o mare influenţă pentru dezvoltarea colectivităţii iugoslave.

RUJIŢA PETROVICI
redactor şef al revistei „Prosvetni pregled" din Belgrad

29 NOIEMBRIE

29 noiembrie 1944 — Eliberarea Albaniei de sub dominaţia fascistă. Sărbătoarea naţională a Republicii Populare Albania.

Albania: fiecare al treilea locuitor învaţă

În cei 32 de ani care au trecut de la eliberarea Albaniei de sub dominaţia fascistă, învăţămîntul a cunoscut, în ansamblul prefacerilor revoluţionare socialiste, o impetuoasă dezvoltare, şcoala devenind o cauză a întregului popor, indiferent de vîrstă, sex sau domeniu de activitate. Sub conducerea Partidului Muncii din Albania s-au creat condiţiile necesare pentru buna dezvoltare a tinerelor generaţii şi pentru creşterea gradului de pregătire profesională şi de cultură a întregii populaţii adulte active.

O largă reţea de grădiniţe şi creşe veghează la buna educare şi la sănătatea copiilor. 2 700 creşe — dintre care 2 340 în cooperativele agricole — reunesc 46 327 copii sub 3 ani. Numărul grădiniţelor — apreciate ca „anticameră a şcolii" — se ridică la 1 615. Ele primesc, în fiecare zi, peste 60 000 de copii, a căror vîrstă variază între 3 şi 5 sau 6 ani. Astfel, reţeaua creşelor şi grădiniţelor adăposteşte, zilnic, mai mult de 110 000 copii.

Şcoala din Albania contemporană are ca bază un triunghi de principii alcătuit din „ore de curs — ore de muncă productivă — ore de educaţie fizică şi militară", ideologia marxist-leninistă constituind pivotul acestui triunghi de principii formative.

Numărul elevilor şi al studenţilor a cunoscut, an de an, o neîntreruptă creştere. În anul 1938, existau 56 000 de elevi şi studenţi ; în 1950, erau 176 000 ; în 1960, 312 000 ; în 1970, peste 661 000 iar în prezent, în învăţămîntul albanez sînt peste 850 000 de elevi şi studenţi.

În cadrul activităţii educative, elevii şi studenţii participă la festivaluri cultural-artistice şi la acţiunile organizate în taberele de vacanţă. Peste 80% din copiii Albaniei şi-au petrecut, anul acesta, vacanţa în centrele de odihnă şi vacanţă din staţiunile de vilegiatură şi din alte locuri pitoreşti ale ţării.

La Festivalul naţional al cîntecului pentru copii — aflat la a 14-a ediţie — sub egida Ministerului Educaţiei şi al Culturii, a Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncii din Albania şi a Uniunii Scriitorilor şi Artiştilor, compozitorii şi scriitorii au prezentat 450 de cîntece care au fost interpretate la festivalurile locale. Cele mai frumoase cîntece şi executanţii cei mai buni au participat la Festivalul naţional. Aceste festivaluri servesc la cultivarea şi la descoperirea noilor talente din rîndurile copiilor.

În prezent, în Albania, o persoană din trei frecventează şcoala. Mai mult de 50% din muncitori au obţinut o calificare, iar numărul specialiştilor care au terminat studiile secundare şi cele superioare s-a mărit începînd din anul 1938, de 23 şi, respectiv 50 de ori pînă în prezent. Un muncitor din patru frecventează şcoala în 1975 fără să-şi părăsească serviciul ; un muncitor din patru frecventează cursurile de calificare sau alte forme de pregătire tehnico-profesională pe lîngă întreprinderea sau instituţia în care lucrează.

Învăţămîntul superior albanez formează cu precădere cadre pentru sectoarele productive ale economiei. Astfel, spre exemplu, un grup de muncitori din secţia electrică a Facultăţii de inginerie, împreună cu studenţii, a construit o maşină de calculat electronică. Noua maşină, uşor manevrabilă, are destinaţia să efectueze o muncă cu caracter didactic şi ştiinţific.

Prin accesul tuturor celor ce muncesc la formele de pregătire culturală şi profesională, prin conlucrarea permanentă între toţi factorii de instruire şi cei ai producţiei de bunuri, şcoala socialistă albaneză a devenit o instituţie a întregului popor.

DOINA STERESCU

ANUNŢ

Cititorii din străinătate ai presei româneşti se pot abona adresîndu-se la: „ILEXIM", Departamentul Export-Import Presă, P.O. Box 136—137, telex 11226, România, Bucureşti, str. 13 Decembrie, nr. 3.

Redacţia şi administraţia : Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti, telefon : 17 60 20

Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"